

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 840 Lej.
Fél évre 420 Lej.
Negyed évre 210 Lej.
Havonta 70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Elégtételt

kaptunk ma a bíróságtól. Két ügyben hozott felmentő ítéletet a törvényszék, mindkét ügyben bennünket állítottak a bíróság elé rossz lelkiismeretű emberek, akik abban bizakodtak, hogy a független bíróság „majd ad azoknak az újságíróknak”. A bírák felmentettek két újságíró, a Közlöny bátor szavú embereit, mert belátták, hogy amit irtak, annak minden betűje igaz, közérdekűt szolgált és azzal a ténnyel, hogy emberi kegyetlenségeket, rosszindulatot és kapzsiságot vittek a nagy nyilvánosság elé, csak a köznek tettek szolgálatot. Az egyik ügy: pellengerre állítottunk egy magáról megfélemlített tanítónőt, aki kizárta a gondjaira bízott gyermekeket és az egyik ártatlan kisdíákot a halálba kergette, mert a serdületlen fiú az ítések következtében meghalt. A tanítónő sajtópörrt indított ellenünk, a bíróságtól kérte és várta becsülete megvédését. A másik ügy egy lelkiismeretlen temesvári vendéglős esete, akinek a vendéglője az undorító piszkos volt és akinél patkányt találtak az ételben. Ez is a bírósághoz fordult, ez a lelkiismeretlen ember is várta, hogy a taláros bírák majd megreparálják a becsületét.

A bíróság ma ítélt és ítélete le-sújtó és megbélyegző volt a feljelentőkre, mert felmentette az újságírókat. Nagy elégtétel ez nekünk és mi most a friss bírói ítélettel a kezünkben mindjárt üzenetet is küldünk mindazoknak, akiknek félniük, takargatni valójuk van, akiknek a lelkiismerete nem tiszta és akik hivatalos hatalmukkal visszaélnék. Mindezek észére csak ennyi mondanivalónk van: mi nem félünk semmitől és senkitől, mi mindenkor meg-objuk írni az igazat. Ha látjuk, hogy valaki visszaél a hatalmával, az könyörtelenül tollhegyre kerül, a tudomásunkra jut egy kegyetlen, gonosz eltiprás, az számoljon izzal, hogy a jogtalanság és törvénytelenység nem maradhat meg-lorlatlanul. Nem félünk és nem félhetünk a bíróságtól, mert mi csak igazat szoktunk írni és igazságunk tudatában bármikor oda-merünk állni a bírák elé.

Minket leterrorizálni nem lehet és semmiféle fenyegetés, erőszakoskodás vagy más eszköz nem riaszthat vissza a purifikálástól. Akinek a becsülete tiszta, annak nem kell félnie, akié pedig pötét, annak pusztulnia kell a köz-életből.

Letartóztatták Cuza tanár támadóját. — Előkelő idegenek az aradi mintavásárról. — Kihírdették a jegyzői vizsgák eredményét. — Biróilag megbélyegezték a szadista szentleányfalvai tanítónőt. — A hadvezetőség betiltotta a hadizónában a rádiót. — Strassnoff emlékiratainak újabb részlete. — Népszövetségi kölcsön a román intellektueleknek. — Tizenöt millióval fogyott Németország lakossága.

Vaitoianu miniszter nyilatkozik a Közlönynek

a mintavásárról, a hadizónáról, cenzuráról, a telefonvizéria megszüntetéséről és más aktuális kérdésekről.

(Saját tudósítónktól.) Ma reggel a nemzetközi gyorsvonattal Bucuresti felől Aradra érkezett Vaitoianu Artur közlekedésügyi miniszter a vonathoz csatolt szalonkocsijában. Délelőtt kilenc órakor mentek ki az állomásra a miniszter fogadására Georgescu János prefektus, közigazgatási vezérfelügyelő, Tomulescu Cristian ügyvéd, a radnai kerület képviselője, Vulpe József állambiztonsági hivatali főnök és Bejan Romulus prefektusi titkár. A pályaudvarról a mintavásárra hajtatott az illusztris vendég és kísérete, ahol Zima Tibor kamarai képviselő, a kereskedelmi és iparkamara főtitkára, Mateescu István, a mintavásár elnöke és Trimbitioni Traian iparfelügyelő fogadták. A miniszter néhány órát időzött a mintavásár területén, majd innét a meggyházára hajtatott, ahol liberális pártügyekben tanácskozott. — A délután folyamán az aradmegyei liberális párt vezetősége újra ülést tartott és ezen a miniszter elnököt, aki elnöke az aradmegyei tagozatnak. Az értekezleten többek között jelen voltak dr. Demian Aurel egészségügyi vezérfelügyelő, az aradi tagozat alelnöke, dr. Groza János közközházi igazgató-főorvos, Kamarai képviselő, dr. Robu János főpolgármester, Dirlea Pál borosjenői iskolaigazgató, kamarai képviselő, Mihailin Miklós középiskolai igazgató és még számosan. Az értekezlet

után a miniszter fogadta munkatársunkat, akinek első kérdése volt a miniszterhez, hogy miért jött Aradra és erre a miniszter a következőket válaszolta:

— Elsősorban a liberális párt ügyeiben jöttem ide, másodsorban pedig a mintavásárt akartam megtekinteni, amelyről előre tudtam, hogy nagyszabású lesz. A mintavásár szép és tekintélyes manifesztációja az aradi és az aradmegyei iparnak, kereskedelemnek és mezőgazdaságnak, s a rendező ségről csak a legnagyobb dicséret hangján emlékezhetek meg. Dicsőség ez számukra, hogy ilyen értékes sikert aratott a vásár. Minden nagyon tetszett és nem is tudok kiemelni egyetlen kiállítót sem, mert mindegyik a legszebbet nyújtotta.

Megkérdeztük a minisztert a katonai zóna és a lapcenzúra megszüntetését illetően is. Kijelentette, hogy ennek végleges elintézése nem az ő hatáskörébe tartozik és ezekkel a kérdésekkel csak akkor foglalkozott, amikor belügyminiszter volt. Hangoztatta, hogy a két kérdés tökéletesen összefügg egymással és ezért csak akkor szüntethető meg a cenzúra teljesen, ha a katonai zónát is megszüntetik. Munkatársunk ezután az ósdi és használhatatlan aradi telefonközpont kicserélésére vonatkozólag intézett kérdést a miniszterhez, mert ez az ügy a közlekedésügyi tanács hatáskörébe tartozik.

A miniszter kijelentette, hogy a nyár végén feltétlenül történik olyan döntő intézkedés, amely a központi felszerelésének kicserélését hamarosan elintézi. — Ezután újabb kérdéseinkre a miniszter még kijelentette:

— A községi választások megtartása, — amely most a legaktuálisabb volna — még bizonytalan, a közigazgatási reform törvény életbelépése dacára a választások megkezdéséhez újabb határozatra van szükség, amelyet még nem hozott meg a kormány, de amelyet rövidesen meg fog szavazni és azt idejében közölni fogják a közigazgatási hatóságok kal.

A miniszter és az aradi liberális vezető politikusok ma este a park-kioszkban vacsoráztak. A vacsora után a miniszter visszavonult. Vaitoianu Artur közlekedésügyi miniszter programja változást szenvedett, mert a miniszternek eredetileg a megyébe kellett volna kiutaznia, azonban szerdán déli 12 órakor Dévára utazik, ahol szintén pártügyeket intéz és immen Bucurestibe megy vissza.

Francia kommunisták a marokkói háború ellen.

Párisból táviratozzák: A kommunisták ma röpiratokat dobáltak a repülőgépről a laktanyák közelébe és ezeken azt hangoztatják, hogy a marokkói háború eddig már tízenkétezer katona életébe és sok millió frankos pénzállozatba került. Berlini jelentés szerint a német sajtó erőlyesen cáfolja azokat a francia híreket, amelyek szerint Abd el Krim felkelővezért német vezérkari tisztek támogatják. A francia jelentésben említett Forster és Tannenberg nevű tisztek sohasem szerepeltek a német tisztek lajstromában.

(Páris, augusztus 4). A marokkói harotéri jelentés ma úgy szól, hogy az egész arcvonalon meglehetősen nyugalom uralkodik, csak Asjen vidékén került összeütközésbe a sor s ez alkalommal először léptek működésbe nagyobb sikerrel a francia tankok. Ez az új fegyvernem hallatlan hatással volt a rifkabilokra. Veszett futásban kerestek menekvést a tankok elől és sok halottat hagytak hátra.

Százhuszmilliós kártérítési per egyik orgoványi áldozatért.

Jogi küzdelem az áldozatok hozzátartozói és a bíróság között.

(Budapest, 1925. augusztus 4.)

Az 1919—20-as magyar kommunizmus után elkövetett orgoványi, kecskeméti, kecskemétkörnyéki gyilkosságok áldozatainak hozzátartozói, különös és újszerű követelések érvényesítésével halmozták el az illető járásbíróságokat, annak a megállapítására, hogy az áldozatok hozzátartozóinak joguk van igénykeresettel élni a gyilkosságokat elkövető személyek ellen. Egyik legpregnansabb eset, ugy jogi, mint elvi szempontból az egyik izsáki áldozat feleségének igénykeresete, amelyet ismeretlen tettesek ellen indított és amelyben elmondja férje meggyilkolásának részleteit is.

— A kommunizmus ideje alatt nap-nap után újabb vörös osztályok s más hasonló kommunista különítmények zaklattak bennünket. Férjem, aki öreg ember volt, a kommunizmus alatt testben és lélekben összeroppant. Azután elmúlt a kommunizmus és az igazságtétel, ugynevezett „fehér alakulatok” ideje következett el. Napokkal azelőtt már szörnyű hírek jöttek a szomszéd községekből, hogy a zsidókat és azokat, akiket a kommunizmusban való szerepléssel gyanúsítanak, elhűreolják és felkötik. Férjemet megrettentették a borzasztó hírek, de eszé ágában sem volt menekülni, mivel nem érezte magát bűnösnek. Hiszen a kommunizmus nekünk csak kárt okozott és érzelmileg is sújtott bennünket.

Első ízben éjjel jelentkeztek nálunk ismeretlen emberek, akik igazoltatóknak adták ki magukat és az ablakon keresztül pénzt és árut követeltek. Ez azután naponta ismétlődött, amikor férjem végre megszokta ezt a zsarolást és kiszólt, hogy többet nem hajlandó adni. Erre odakint kiabálni kezdtek, később bezúzták az ablakokat és több fegyveres ember bemászott a szobába, ahol leütötték a lámpát és a vaksötétségben a legborzalmasabb éjszakát éltem át. Férjemnek időközben sikerült kimenekülni a lakásból, én azonban félig ájultan törtém, hogy mindent összetörjenek a szobában. Hajnalban keresni kezdtem a férjemet, aki azonban eltűnt és azóta teljesen nyoma veszett. Emberek mesélték később, hogy a férjemet egy közeli erdőben látták, fegyveres emberek között, amint a maga sírját ásta. Persze semmi pozitívumot nem tudtam meg, mert abban az időben nem volt tanácsos kutatni a dolog után. Feljelentést is csak később tettem, de a nyomozás semmit sem eredményezett. Keresetének további részeiben elmondja, hogy a mai értékben 120 millió korona kárt szenvedett és ennek az összegnek a megítélését kéri ismeretlen tettesek ellen, akik férjét megölték, őt pedig teljességgel elpusztottra juttatták.

Tizenötmillióval fogyott Németország lakossága

Berlinből táviratozánk: A törökországi statisztikai hivatal most kiadta össze Németország legújabb statisztikáját. A birodalomnak a háború előtti 78 millióval szemben ma 63 és egynegyed millió lakosa van. A legérdekesebb, hogy a sokmillió Berlin lakossága mind össze negyed millióval, míg Hamburg, a birodalom legjelentősebb kikötővárosa egy millióval szaporodott. Az új statisztika szerint négyzetkilométerenként 132.9 lakos jut.

Letartóztatták Cuza tanár támadóját.

Szimpatia-tüntetések a fővárosban Cuza mellett. A tömeg tüntetett az „Adevarul” ellen is.

(Bucuresti, augusztus 4.) A fővárosi diákság tegnap este szimpátia tüntetést rendezett Cuza mellett. A tüntetést Bacaloglu ügyvéd vezette, aki a Nemzeti Színház előtt több beszédet intézett a diákokhoz. Innen a tömeg az Adevarul épülete felé vonult, ahol tüntetést a lap ellen és tiltakozást az Univerzitet. A rendőrség ekkor beavatkozott és szétkergette a tüntetőket. Jassiban a nyugalom helyreállt, súlyosabb rendezvények nem történtek. A törvényesek vádta tanácsa tegnap megerősítette Lehrmannak, Cuza inzultálójának letartóztatási végzését.

Az inzultáló Lehrmann ellen súlyos testi sértés büntetése miatt indul meg az eljárás. Lehrmann munkaadóját, Grünspan nevű mo-

nárt, akit tanúkihallgatás céljából beidézték, a törvényszéki palota bejáratánál egy Urziceanu nevű diák megtámadta és revolveréből négyezer rálőtt, de Grünspan séretlen maradt. Urziceanun a rendőrség letartóztatta. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy Cuza professzor bántalmazásáért akart bosszút állani. A törvényszék Urziceanun fogvatartását rendelte el. A károsult zsidó boltosok tegnap este a kereskedelmi és iparkamrában értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy küldött séget menesztjenek a hatóságokhoz, kérve vagyoniuk biztonságának garantálását. Ma újabb értekezlet lesz, amelyen az iparkamara elnöke közli a hatóságok válszát.

Gyilkosság bűnrészességével vádolnak egy francia minisztert.

Orléans izgalom Párisban. — Steeg igazságügyminiszter pénzért eltasolta a Daudet-ün gyilkossági ügyet. — Későbbig élésedik a francia royalista politika.

(Páris, augusztus 4.) Beszámoltunk, hogy a francia royalisták lapja, az Action Française micsoda fenyegető és gyalázkodó nyílt levelet intézett a francia igazságügyminiszterhez, Steeghez, amiért az ügyészség elejtette a vádat Philippe Daudet állítólagos gyilkosai ellen, akiknek bűnrészességére nézve a második vizsgálaton sem sikerült semmiféle pozitív terhelő adatot felmutatni, sőt bebizonyosodott az is, hogy a szerencsétlen fiatal ember magyilkosságot követett el.

Az Action Française most egyre hevesebben és élésebben folytatja ebben az ügyben támadásait a kormány ellen. Különösen a zsidó eredetű belügyminisztert, Schramcket és a porosz eredetű igazságügyminisztert, Steeget rágalmazzák meg, teljes nyíltsággal azzal, hogy tisztában vannak Philippe Daudet meggyilkolásának körülményeivel, tudják, kik a gyilkosok és az ügyet szándékosan titkolják el.

Charles Maurras, az Action Française főszerkesztője, akit csak nemrég nétek kétféle fogházra, a belügyminiszter életveszélyes megfenyegetése miatt, most Steegről is olyan hangon, amely pártját ritkítja, még a különben eléggé élshangu francia politikai polemikák történetében is. Megváltatja az igazságügyminisztert

azzal, hogy saját anyagi céljainak érdekében szemérmellenül védi a gyilkosokat. Egy ez alkalomra kreált kifejezéssel anarcho-prussiennek, anarchista porosznak nevezi el a poigári francia kormány igazságügyminiszterét a kiváló essayista. Az Action Française mai számában, a vezércikk helyén, Philippe Daudet édesanyjának, Leon Daudetnek egy hosszú, nyílt levelét közli az igazságügyminiszterhez. A levél hangja igen furcsa: hol a politikai deklamációk fordulatai, hol a tépett anyai szív, sőt hajjai uralkodnak benne.

Az asszony szívszaggató módon meséli el, hogy milyen kitűnő fiú volt Philippe Daudet. Hosszan cáfolja azt a híresztelést, hogy a francia szélsőséges royalisták vezérének fia anarchista meggyőződésű volt.

Sőt éppen ellenkezőleg — írja Daudetné — fiam royalista és hívő katolikus volt, aki kellő intel légienciával rendelkezett ahhoz, hogy alá tudja magát vetni az egyházi hierarchiának és disciplinának.

Az apját imádta. Mikor a háborúban azt a feladatot adta a tanár a gyerekeknek, hogy írjanak legjobb barátjukról, Philippe így kezdte dolgozatát: A legjobb barátom az apám...

A levél így végződik: — Fogadja, igazságügyminiszter

ter ur, egy királyhű és katolikus francia anya legmélyebb megvertésének őszinte kifejezését.

Egy osztrák mérnök rotort alkalmaz repülőgépekre.

Új korszak követhetik a repülé történetében.

Budapestről jelentik: Nemrégiben hírt adtunk a technika azon nagyfentosságu haladásáról, amely kétségtelenül egy újabb fázist jelent a repülésnek. Egy Grigorin nevű osztrák mérnöknek ugyanis sikerült a repülőgépén Flettner Antal híres rotort alkalmaznia és így a rotoros hajó után a rotoros repülőgép kérdését is megoldották. A rotortal ugyanis — éppen úgy mint a szélhajónál — sokkal kisebb motorikus erő szolgáltatásra van szükség, úgyhogy bármiféle repülőgép eddigi teljesítményét szinte a négyszeresére lehetne növelni. Vagyis a megállapítások szerint rotoros repülőgéppel leszállás nélkül 12 óra alatt lehetne jutni el Párisból New-Yorkba. A feltalálónak ezt a tervezett utját az angol kormány volna hajlandó anyagilag előmozdítani. Az új rotoros repülőgép minimális nekilendülés nélkül, szinte helyből szoknya magasba vízszintes helyzetben működő rotorjaival. A rotor használata, — aminek a magyarban a forgatható körhenger köpenyeg nevet adták — egyelőre Flettnernek, a rotorhajó zsenijének feltalálójának a beleegyezéséből függ, aki mindaddig azonban még nem nyilatkozott tsálmányának átengedéséről.

Töle várják a rotoros repülőgép megbízhatóságának elismerését is, mivel szakkörök is csak a legnagyobb fentartással nyilatkoznak az eddig bemutatott eredmények felől és különösnek tartják egyébként hogy Grigorin a rotor repülőgépén való használatának kérdésében egyáltalán nem fordult utbaigazításért vagy tanácsért Flettnerhez, aki már a múltban is alkalmazni akarta repülőgépén a rotort és évekkor ezelőtt kijelentette már, hogy a jövőben minden repülőgépet rotort fog hajtani. Ugyanakkor jelentette ki Flettner azt is, hogy a levegő erejét nagy teljesítményű, akár ezer lóerőt is kifejítő szélmotorok segítségével fogja munkába kényszeríteni. Ezáltal elérjük azt, — mondta Flettner — hogy a gyárakból és műhelyekből eltűnik a korom, füst, olajgőz, piszok és szénigáz és megszabadulunk az ezek által hozott betegségek kínos nyavalyáitól. A kijelentések nyomán több helyen kétségbevonják azonban a rotornak a Grigorin által alkalmazott használhatóságát és különösen a francia szakkörök tiltakoznak a rotor reklámjai ellen, amit szerintük nem is Grigorin, hanem a francia Grigorin mérnök alkalmazott volna. Ez azonban mit sem von le a repülés nagyjelentőségű újításának értékéből.

Kihirdették

a jegyzővizsga eredményét

Kielégítő eredmény. — Hatvannyolc vizsgázó közül negyvenötön kifogástalanul feleltek.

(Saját tudósítónktól.) Az első aradi jegyzőiskola vizsgálatai a tegnapi napon befejezést nyertek. Ma hirdették ki ünnepélyes keretek között a hallgatóknak a vizsgálatok eredményeit, amelyek a vizsgáztató bizottság szigorú ítélkezése után különösen jóknak mondhatók. Kilencven hallgatónak kellett volna eredetileg a vizsgákon résztvenni, azonban csak hetvennyolcan jelentkeztek vizsgára. A vizsgára jelentkezettek közül is csak hatvannyolcan tettek le az írásbeli mellett a szóbeli vizsgákat is. Dél előtt 11 órakor dr. Robu János főpolgármester vezetésével vonultak a hallgatók a megyeháza közgyűlési termébe, ahol az eredményki hirdetés megtörtént. Dr. Varariu Marin közigazgatási vezérfelügyelő hirdette ki az eredményeket és tartalmas, szép beszédet intézett a tanfolyam végzett növendékeihez. Dr. Varariu, az állandó közigazgatási tanács tagja és ő elnökölt a fogarasi és lugosi jegyzői vizsgákon. Megköszönte az aradi tanári kar fáradhatatlan munkásságát, amellyel példátlanul szép eredményt értek el. Az idő rövidsége dacára a hallgatók tekintélyes része kiválóan állotta ki a vizsga próbáját. Az aradi iskola hatvannyolc hallgatója közül negyvenötön kifogástalanul feleltek meg és csak három-három azoknak a száma, akiket részben vagy egészben vissza kellett utasítani. Ez 33,8 százalékot jelent, míg Lugoson a bukások aránya 46,8 százalék. Fogarason pedig 55 százalék volt. A végeredményben 3 hallgató kintintéssel, 13 egyhangú szavazással, 29 szótöbbséggel tette le sikeresen a vizsgát, míg hét hallgató két tantárgyból és egy hallgató 1 tantárgyból lett visszautasítva. — A véglegesen elbukottak száma 15 és ezek szeptembertől kezdődőleg az új jegyzői tanfolyam megnyitásával ismétlésre mennek, de a tanfolyam többi hallgatói csak júliusban vizsgáznak, míg az ismétlők januárban. Azok, akik egy vagy két tárgyból lettek visszautasítva, szeptemberben tesznek pótvizsgát. A vezérfelügyelő szavaira dr. Lázár Ágoston alispán válaszolt, aki köszönetet mondott azért a türelemért és pártatlanságért, amellyel a vezérfelügyelő a vizsgálatokat vezette. Az ünnepélyes eredményki hirdetésnél jelen volt az iskola egész tanári kara: Boneu Vasul vármegyei főjegyző, az iskola aligazgatója, dr. Robu János főpolgármester, dr. Mager Romulus megyei jegyző, dr. Nichin János megyei jegyző, dr. Moisa György megyei jegyző,

dr. Petruțiu Justin megyei főügyész, Petruțiu Áron megyei főjegyző, Stanca Ervin megyei főszámvevő. Az eredményki hirdetés után a vezérfelügyelőt és Lázár alispánt a vizsgázott hallgatók és a tanári kar élénken megéljenztek.

Ki produkálta a leglökeletesebbet a mintavásáron?

Megkezdődött a szavazás. — Nemcsak a közönség, de a kiállítók köréből is nagy elismerést váltott ki az Aradi Közlöny akciója.

Széles körökben keltett visszhangot az Aradi Közlöny akciója, amellyel felvetette a kérdést: *ki produkálta a leglökeletesebbet az aradi mintavásáron?* Az eszmeosztatlan tetszésre talált és ennek bizonyossága az a sok szavazólap, amelyet már a mai napon juttattak el kiadóhivatalunkhoz. Az első napi eredményből még nem igen lehet véleményt formálni, mert a szavazatok szétforgácsolódnak, négyszáznál több kiállító cég szerepel, a közönség többségének ítélete ma még nem bontakozhatott ki teljességében. A felvetett gondolat nemcsak a vásárt látogató közönség tetszését nyerte meg, de maguk a kiállítók is élénk érdeklődéssel várják az izgatón érdekes és aktuális kérdés eldőlését.

A nyilvános szavazás a mai nappal megkezdődött és azon mindenki résztvehet. Egyetlen kikötésünk, hogy szavazni csak az Aradi Közlöny hi-

vatalos szelvényével lehet, ki kell vágni lapunkból a jelen cikket és azt a kitöltött szavazólapal együtt hozzánk beküldeni. A cikk nélküli szavazólap érvénytelen.

A szavazást a kiállítás befejezése előtti napon lezárjuk. Az eredményt másnap számunkban közöljük. Kérjük a közönséget, hogy a neveket tisztán és olvashatóan írja a szavazólapra.

SZAVAZÓ-LAP.

• Az aradi mintavásáron az alábbi három cég kiállítását tartom a legsikerültebbnek:

I. nyertes:

II. nyertes:

III. nyertes:

Beküldendő az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának.

Strassnoff emlékiratai.

Strassnoff, a világhíressé tett szélhámoskirály emlékiratait, amely zágrábi zseniális szélhámoskodásának folytatolagos közleménye az itt következőkben adjuk:

— Előre meg vagyok győződve, eminenciás uram, hogy nem igaz és nem is lehet igaz, amit a zágrábi érsekről mondanak, tudniillik, hogy nem tesz jót, hogy vagyonát rokonai közt osztja szét. Mondom, nem hiszek mind ebben, éppen azért is jöttem eminenciádhoz. Csakhogy legfelső megbízás folytán kénytelen vagyok vizsgálat tárgyává tenni a dolgot!

Az öreg ur magamellé vont le egy székre és bőbeszédű magyarázkodásba akart bocsátkozni. Tiltakozó mozdulatot tettem.

— Hagyjuk azt, eminenciád, ha csak egy töredéke is igaz volna annak, amit terhére rónak, bőségesen elég volna arra, hogy koadjutorot küldjenek a nyakára.

Az érsekben felébredt a rossz lelkiismeret.

Mikor kimondottam azt a szót, hogy: koadjutor, őeminenciája úgy megrázkódott, mintha villamosáram ütötte volna meg.

Felálltam.

— Eminenciás uram, nincs most ideje annak, hogy belemen-

jünk a részletekbe, újra megismétlem, hogy ámbár legfelső megbízásból jöttem, jóbarátjaként érkezem eminenciádhoz. Egyébként ez az ügy csak mellékes megbízás számomra, melyet el kell intéznem, főmegbízásom az, hogy, Frank doktorral intézzek el egy ügyet. Hiszen ráérünk, eminenciád, hogy későbbi alkalommal beszéljünk meg eminenciád ügyét. Egyébként ma egyikünk sincs díszponálva reá. Én fáradtan és kimerülten érkeztem meg hosszú utamról, eminenciád pedig öregur már s egyébként is reászolgált arra, hogy kíméljék. Tehát hagyjuk most a dolgot.

De rossz lelkiismerete nem hagyta nyugton. Minden áron tudni akarta, hogyan áll a dolga. — Őszintén szólva, kissé kellemetlen helyzetben voltam, mert nem tudtam, hogy mit is mondjak neki. Nem tudtam többet annál, amit sebtében megjegyezhettem magamnak a nunciás asztalán talált akciókötőtől.

Jó szerencse, hogy megjelent az ajtóban az udvarmester: — Eminenciád, találva van.

Az érsek így, akarva nem akarva, kénytelen volt felhagyni a beszélgetéssel és személyesen kísért az asztalhoz. Nagyszerűen terített asztal volt biz' az s mindjárt észrevettem, hogy az érsek mozgás-

ba hozta teljes fegyverzetét, hogy a pezsgős üvegek, nehéz asztali ezüstneműk, virág stb. ostromával foglalja el az udvari és miniszteri tanácsosi várat. Ha túlzott fősúvénységgel vádolták az érseket, ez a vád bizonyára nem vonatkozhatott asztalára is. Egyébként elég hamar megtudtam, hogy az érseki asztalnak ezzel a bőséggel nagyon is éles ellentétben áll a közeli papnevelőintézet asztalának szegénysége.

A szélhámoskirály pezsgőzik a kanonoknál.

Mikor beléptem, minden arc felém fordult. Valamennyiről leolvastam a feszültséget: Vajjon mit hoz ez az ember? Kap-e koadjutor a vén zsugori, igen vagy nem?

Ki kell jelentenem, hogy szinte minden arcról leritt az a bizakodó reménység, hogy kap.

Azokon a kanonokokon kívül, akik állandó vendégei voltak az érsek asztalának, szemembe tűnt két polgárművészt is. Nyomban be is mutatták őket s mindketten az ebéd végéig s később is mellettem maradtak. De semmi esetre sem merő vendégszeretettel.

Őeminenciája, kit az érkezésemmel kapcsolatos izgalomnak szemmel láthatóan megviseltek, még ebéd közben visszavonult. Az érsek egyik öccse, egy ujvidéki ügyvéd, mellettem ült. A kitűnő menühöz nehéz karlócai óbort szolgáltak, s az ügyvéd minden áron be akart ugratni, hogy igyam vele. Mikor őeminenciája felállt, asztalt bontottak s már azt hittem, visszavonulhatok és nyugodtan átgondolhatom és fontolóra vehetem az addig tapasztaltakat.

De már ott termett mellettem az érsek másik öccse, a hétszemélyes tábla elnöke.

— Már bocsánatot kérek, bátyám 72 éves öregur és vissza kell vonulnia. De ön, mélyen tisztelt udvari tanácsos ur, remélem, meg tisztel bennünket azzal, hogy átjön velünk egy kis teára, mely Plivelics kanonoknál vár bennünket. El kell beszélnie, mélyen tisztelt tanácsos ur, hogy mi az újság Bécsben.

Kénytelen-kelletlen velük tartottam. A tea Plivelics kanonoknál ugyancsak kívánatos volt. Ha talmas vedrekben pezsgősüvegek, erős karlócai vörös óborok voltak jégbehűtve, az asztal roskadozott a kívánatos falatok terhe alatt, szóval nagy ivásra készültek a kanonok ur otthonában. Ivás dolgában egyáltalán nem voltam erős soha, mikor pedig „üzleti dolgokban” járok, egyáltalán nem szoktam inni.

Diszkrécio a legelső megbízás érdekében.

Az elnök mindenestre más elveket vallott magáénak. Erősen

káprált arccal közeledett hozzám és minden kerülgetés nélkül kérdezte:

— Mondja meg már kedves méltóságos uram, voltaképpen mily ügy hozta önt ide?

Az érsek másik öccse elszápadt. Kinosan érintette ez a vigyázatlanság, de ami megtörtént: megtörtént, mert észrevettem, mi ilyen élesen figyel az arcvonásaimat.

Nyájasan mosolyogva néztem a kissé mámoros elnökre és így szóltam hozzá:

— Elhiszem, hogy szeretné tudni. De, minthogy nem közöltem eminenciájával, a bátyjaurával, természetesen nem mondhatom meg önök sem. Majd megtudja holnap. Mert remélem, megérti, hogy mikor legfelső megbízásból járok valahol, nem követhetek el indiszkrétciót. Mint előkelő rangú hivatalnok, ön is megértheti.

Az úvidéki ügyvéd odalépett és diszkrétén, de elég érzékenyen tapintotta oldalba a testvérbátyját. Látszott, hogy ez megérti a figyelmeztetést, hogy ostobaságot követett el, mert, nyomban meghátrált.

— No igen, hiszen csak úgy gondoltam.

De eközben az ügyvédnek fejébe már a karlócai. Elhallgatott, tovább nem beszélt.

Pozilovics érsekkel kettésben reggelizik.

Reggeli kilenc órakor felébredtem és becsengettem a húszárommat. Mikor kinyittem az ablakon, elgűlten állapítottam meg, hogy nagyszerű idő van. Ez a legfontosabb körülmények egyike szokott lenni rám nézve, mert a rossz időjárás mindig lehangozt. Még javában öltözködtem, midőn az udvarmester közölte szolgálommal, hogy eminenciája vár reggelire.

Mikor beléptem az ebédlőbe, úgy dusan terített asztal köszöntött, hogy tíz éhes családnak bőven elég lett volna ebédre. A terített asztalnál ott ült már az érsek. Alakja mintha még jobban összeroskadt volna, mint az este, arca hamuszürke volt, szeméi mélyen estek be gödrükbe. Meglátta rajta, hogy nagyon rosszul töltötte az éjszakát.

Reggelizés közben nem igen terhelte magát bevezető szöveggel.

— Nos, kedves méltóságos uram, csakugyan kíváncsi vagyok, hogy mit hozott nekem Bécsből?

— Nézze, eminenciád, ne legyen olyan kíváncsi, hiszen tegnap úgy is megnyugtattam már. Előbb meg kell beszélnem egy rendkívül fontos kérdést Frank doktorral, addig nem akarok hozzáfogni eminenciád ügyének elintézéséhez. De kérem, talán volna oly kegyes telefon utján megkér-

dezni Frank dr. urtól, hogy mikor mehetek hozzá.

Plivelics dr. megjelent és átvette az érsek megbízását. Eminenciája a reggelit befejezettnél nyilvánította és így szölt hozzám:

Séta az érseki rezidencia parkjában.

— Kedves tanácsos uram, legyen oly szives és kísérien el sétámon. Kivételesen szép idő van ma és úgy-e bár ismeri a régi diákmondást, hogy evés után az ember vagy álljon vagy ezer lépést járjon.

— ... vagy pedig, hogy kisedhessed belőlem a titkaimat, öreg csalavér — gondoltam magamban, de nem szóltam semmit, hanem lementem a kertbe Eminenciájával. Reggeli sétára a hatalmas parknak egyik részét különítették el számára, azonkívül pedig gondoskodtak még egy fedett lugasról, úgy hogy esős időben is lehetett ott sétálni. Magától értetődik, hogy az öreg ur minden áron ki akarta venni belőlem az őt érdeklő titkokat. De mikor izgatottnak mutatkoztam, ő maga hagyott fel kísérleteivel és az ál-

talános politika kérdéseire térünk át. Megemlítettem Frank dr. nevét.

Az érsek, akár azért, mert meg akart békíteni, akár azért, mert csakugyan ki akarta önteni a szívet, nem nagyon megtisztelő hangon beszélt Frank doktorról és elárulta előttem, hogy az antiklerikális Starcevic-párt elnöke jó lábón áll a papsággal és minden felemelő nagyobb kérdésben kéri a zágrábi egyházfjedelem tanácsát. Mint az öreg zsigori önkéntelen fohászával elárulta, valószínűleg nem ingyen.

Strassnoffnak több napra tartózkodása alatt sikerült Pozilovics zágrábi érseket beugratnia és jelentős összeget kicsalni. Még mielőtt a szélhámoságra rájöhetek volna, már messze járt: Prágában, ahol az ottani érseket akarta hasonló módon rászedni. Itt azonban lefűlelték. Hogy mégsem részesült büntetésben, az csak a két magas egyházi méltóságot viselő főpásztorra való tekintetből történt. Az egész világ nevette azonban Strassnoff rövid idő múlva kipattant zsermális trükkjeit.

A bíróság megbélyegezte Károly Antalné, a szadista aradmegyei tanítónőt.

Felmentették a Közlöny munkatársát. — A kihallgatott gyermekek a tanítónő ellen vallottak. — Izgalmas tárgyalás a temesvári törvényszéken.

(Saját tudósítónktól.) Hatalmas feltűnést keltett egy évvel ezelőtt a Közlöny bátor cikksorozata, a mellyel leplezte egy magáról megfélekedezett tanítónő üzelmét. Károly Antalné, a közeli Sanlean (Szentlányfalva) község tanítónője valósággal réme volt a kis községnek, ütötte-verte, kínoztta a gondjaira bízott gyermekeket és ez egyik gyermeket, Juhász János elemista kisfiút ugyanígyra bántalmazta a brutális asszony, hogy a szerencsétlen gyermek az ütések következtében három nap múlva meghalt. Vizsgálatot követeltünk, több kemény hangú cikkben felhívtuk az illetékes hatóságok figyelmét ezekre a botrányos állapotokra és sikerült elérnünk a hivatalos vizsgálat megindítását. Felboncolták a meghalt Juhász Jánoska hulláját és az erről szóló hivatalos orvosi bizonyítványt mellőkezték az ügy aktáéhoz. Annak idején az aradmegyei tanítótestület küldöttsége tiltakozott az ellen, hogy egyik tagját a nyilvánosság előtt meghurcoljuk és utasította a tanítónőt, hogy indítson sajtópert ellenünk. Mi már akkor leszögeztük álláspontunkat, amely abban csucosodott ki, hogy az igazat írjuk meg Károly Antalné nem méltó a katedrára és ezt bizonyította Sanlean község egész lakossága, könyörögve kérték lapunkat az aggódó anyák, hogy ne hagyjuk abba a bátor harcot, ne engedjük magunkat megfélemlíteni senkitől és semmitől.

Károly Antalné ellen megindult a fegyelmi vizsgálat, de hogy az mit derített ki, vagy mit nem derített ki, még ma is titok. A tanítónő felsőbb hatóságának utasítására sajtópert indított ellenünk és ennek ma folyt le a tárgyalása a timisoarai (temesvári) királyi törvényszék Fehér Kristóf büntető tanácsa előtt. A tárgyalóterem zsufolásig megtelt érdeklődőkkel, rengeteg tanító ült a padsorokban, mindenki kíváncsi volt az ítéletre. Az elnök sorra elrendelte a beidézett tanúk kihallgatását, a kik egyöntetűen a Közlöny állításai mellett, a tanítónő ellen vallottak.

Rendkívül megható volt, amikor Fehér Kristóf tanácselnök felállt a helyéről és megsimogatta a tanítónő kívánságára mentőtanuként beidézett gyermekeket, a kiket bátorságra és igaztanúságtételre szólított fel. A gyermekek eleinte megszerpent, bátorítatlan hangon vallották, hogy őket a tanítónő soha egy ujjal sem bántotta, egyetlen egyet sem vert meg közülök és mindig a legjobbban bánt velök. Az elnök azonban alaposan kikérdezte őket, amikor egy váratlan fordulat következett és az egyik kis fiúcska szájából dacosan hangozott elő a szörnyű vád a tanítónő ellen. A mentőtanuknak beidézett gyermekek felbátorodva az irántuk tanúsított nyájaságon, bevallották, hogy igenis a tanítónő rosszul bánt velük, ütötte-verte őket és ok nélkül olyan szigorú büntetéseket mért rájuk, amiktől többen súlyosan meg is betegedtek. A tanuvallomások után az ügyész emelkedett szólásra és röviden ismer-

tette a vád részleteit. Az ügyészi beszéd után ds. Barán Coriolan ügyvéd tartott nagyon szép védőbeszédet az újságíró hivatásáról és arról, hogy az igazság megköveteli az ilyen eltévélyedések leleplezését, még akkor is, ha azokat a hivatalos minősítés csak egyszerű pedagógiai fenytés köntösébe öltözteti. A gyermek védelme mindenkor a legszentebb kötelessége az embernek s az újság csak a leghumánusabb emberi érzéseknek ad kifejezést, amikor helyt ad az ilyen leleplező közleményeknek. A védőbeszéd után a tanács tagjai itélethozatalra vonultak vissza. A tárgyalóteremben percekig néma csend uralkodott, mindenki lélekzetvisszafojtva várta az ítéletet, amit a tanács tagjainak visszatérte után Fehér Kristóf tanácselnök olvasott fel siri csendben.

Az ítélet a legteljesebb jóhiszeműséget tétellezte fel Piliási Géza újságíró, lapunk munkatársa, a leleplező cikkek írójával szemben s ezért őt az ellene indított, sajtó utján elkövetett rágalmozás vétsége alól felmentette.

A nagy megkönnyebbüléssel fogadott ítéletben az ügyész megnyugodott, de a magánvádi felebbezést jelentett be a felmentő ítélet ellen.

A bírói ítélet elhangzott és az sulyosan megbélyegezte Károly Antalné, a szadista tanítónőt, az ártatlan kis diákok kínzóját. Mi azonban nem elégedtünk meg ezzel, követeljük, hogy mozdítsák el állásától azt a tanítónőt, akitől a bíróság állapította meg, hogy nem méltó a katedrára.

Jelenkezzenek

az „aranyesős“ hollandus becsapottjai.

Egy oradea-marei hirdetővállalat felhívása.

(Saját tudósítónktól.) Május hó folyamán beszámoltunk egy amsterdami szélhámosról, aki egész Erdélyt és különösen Aradot és környékét is elárasztotta ugynevezett „aranyesős“ bonokkal, melyeknek hólapda-rendszer alapján való elterjesztése esetén egy hollandi forint beküldése esetén 200 ezer lej értékű tetszésszerinti tárgyakat ígért. (Automobil, motorkerékpárt, komplett ebédlőberendezést). A szélhámos hollandusnak számosan be is dőltek, az áldozatok főleg kisegyzisztenciákból kerültek ki, akik szorgalmasan görgették a furfangos külföldi csaló „aranyesős“ hólapdáját, azonban a beigért nyereményekből eddig még senki sem látott semmit.

Ma ez ügyben levelet kaptunk a nagyváradi Rudolf Mosse-féle hirdető vállalatától, amelyben az alábbi apróhirdetés közlésére kértek fel a becsapottak érdekében bennünket:

„Az amsterdami „aranyesős“ jegyek tulajdonosai, akik eddig még nem nyertek, saját érdekükben közöljük címüket Rudolf Mosse hirdető vállalatnál Oradea-Mare (Nagyvárad) „Aranyesős“ jelige alatt“.

Egy orvos bucsuja.

Nyugalomba vonult az aradi munkáspénztár legrégebbi orvosa.

(Saját tudósítónktól.) Ünnepléses bucsu színhelye volt tegnap az aradi munkáspénztár pénztár orvosi rendelője. Dr. Leitner Ernő, a pénztár legrégebbi orvosa, a ki több mint 35 éven keresztül szolgált ilyen minőségben az államot, elbucsuzott kollegáitól s betegeitől, mivel a nyugdíjtvény értelmében meg kellett válnia állásától, amelyet évtizedeken keresztül töltött be lelkiismeretesen és pontosan. A szeretetteljes bucsun a munkáspénztár összes orvosai s a jelenlévő betegek vettek részt és mindenki mély sajnálatát fejezte ki a közszeretetlen álló orvos távozása felett. A betegek is meghatottan bucsuztak el dr. Leitnertől, akinek megköszönték fáradozását. Az eltávozott orvos helyét ideiglenesen dr. Löw Mihály munkáspénztári orvos tölti be.

Postahivatal,

ahol nincsenek postacikkek. Súlyos mizériák a vulcáni postahivatalban.

(Saját tudósítónktól.) A közönség köréből nap-nap után súlyos panaszok érkeznek hozzánk a vulcáni postahivatal ellen. A panaszok szerint a postán állandó mizériák uralkodnak. A beérkezett leveleket csak több napos késéssel kézbesíti ki a postahivatal; az Aradon feladott közönséges levelek például csak 8-10 nap múlva jutnak a címzett kezébe. Az ajánlott leveleket szintén nem kézbesítik ki az érkezés napján, hanem csak harmad vagy negyednap. Még furcsább elbánásban részesülnek a Vulcanra érkező vagy onnan továbbítandó környékbeli táviratok. Nincs olyan sürgős sürgöny, amely a vulcáni postának tényleg sürgős volna. Valószínűleg így gondolkodik a vulcáni posta, mert a továbbítandó táviratokat boríték alatt juttatja el posta útján a címzettekhez.

Néhány nap óta új mizéria is szakadt a posta jóvoltából a szegény vulcaniakra. Az ottani postán már nyolc nap óta nem lehet postahelyeget kapni. A leveleket bérmentetés nélkül kényszerülnek a lakosok feladni, miután a postahivatal a bélyegilletékek készpénzben való lerovását nem fogadja el. Ezzel szemben a kikézéses alkalmával minden esetben megbírságot adják a címzetteknek és megfizettetik a bérmentetéses levelek után járó büntetőportót. A régi botrányos állapotokhoz most ez az új mizéria is hozzájárult. Mindenesetre időszerű és szükséges volna már, ha a postaigazgatóság kegyelmet gyakorolna Vulcan községi lakossága felett és a sok panaszt radikális vizsgálattal

Az angolok visszautasították a francia javaslatot.

(London, augusztus 4.) Politikai körök szerint Franciaországnak azt a javaslatát, hogy az angol kormány Franciaország jóvátételei adósságainak törlesztésére egyelőre fogadja el a Dawes tervet alapján Franciaországot megillető kvótát, az angol kormány visszautasította. Anglia válasza igen diplomatikusan van megfogalmazva. Az angol kormány válaszejegyzékében kijelenti, hogy hajlandó elfogadni a francia javaslatot, ha azt előzőleg Amerika is magáévá teszi. Miután azonban az amerikai kormány intranszigenz magatartása a háborús adósságok kérdésében közismert, ezért a francia feltételeket formálisan visszautasítottának kell tekinteni.

(Páris, augusztus 4.) Anglia visszautasító válasza politikai körökben aggodalmat keltett. A francia kormányhoz közelálló körök szerint a visszautasítás az angol kormány manővere a Painleve kormány ellen, amelynek ha őszig nem sikerül megoldani az adósságok problémáját, le kell mondania, mert az adósságok rendezése előtt Caillaux pénzügyminiszter nem realizálhatja pénzügyi terveit. Hir szerint Anglia kompromittálni akarja Caillaux pénzügyi terveit, hogy ezáltal megbuktassa a Painleve kormányt és Briandot juttassa Franciaország élére.

Előkelő idegenek a mintavásárról

Szófiából, Belgrádból, Zágrábból, Prágából és Budapestről jött vendégek nyilatkozatai.

(Saját tudósítónktól.) Negyedik napja tart a mintavásár, de ez a rövid idő tökéletesen elegendő volt ahhoz, hogy a város képét teljesen megváltoztassa. Mindenütt: az utcákon, a kávéházakban, a színházban, a strandon idegenekbe ütközik az ember. A legöregebb emberek sem emlékeznek arra, hogy Aradon valaha is lett volna ilyen arányú idegenforgalom. Ezek az idegenek a mintavásár látogatói. Az abszolút többség természetesen a szomszédos városokból, a környékből és általában Erdélyből rekrutálódik, de tekintélyes számmal jöttek idegen országokból is az ipar és a kereskedelem reprezentánsai.

Érdekesnek tartottuk kikérni a mintavásárról és általában az aradi impressziókról néhány külföldi számottevő egyéniség véleményét, amelyeket itt közlünk:

A belgrádi kamarai elnök az aradi mintavásárról.

Dr. Budiszávjjević Milorádót, a belgrádi kereskedelmi kamarai elnökét az árumintavásár területén találjuk meg. A liceum udvarán szemléli éppen a mezőgazdasági kiállítást. Bevezetésképpen elmondja a kamarai elnök, hogy tegnap Bucurestiben volt, ahol hivatalos ügyek elintézése miatt járt, miután Budiszávjjević az SHS. állam hivatalos képviselőjeként jött át az aradi mintavásárra. Bucurestiben Csolak Antics jugoszláv követet kereste fel, akivel a román-szerb export-import lehetőségek könnyebbítéséről tárgyalt. Majd felkereste Constantinescu Tancred kereskedelemügyi minisztert, aki igen borúságos fogadtatás kapcsán érdeklődött nála az aradi árumintavásáron szerzett tapasztalatairól.

— Elmondta a miniszter urnak is — mondja Budiszávjjević Milorád és kormányomnak, valamint a belgrádi kamarának is a kellő elismerés hangján fogok beszámolni az itt látottakról és tapasztalatakról. Meglepett a mintavásár gyönyörű felkészültsége és ipari nivója, amely élénk dokumentumra a romániai ipar és ke-

reskedelem folyton fokozódó fejlődésének, élet- és versenyképességének. Mi szívesen vásárolunk Romániában, mert a dinár a román lejhez szemben több mint három és felszeres értékű, tehát az áru nekünk az román hitáradozás feltételénél olcsó. Sajnos a szerb importálás lehetőségeit nagyon megnehezítik az áru értékével arányban nem álló kivitelvámok, mik az egyébként olcsó romániai iparcikkek árát tetemesen megdrágítják. Sokkal kívánatosabb e tekintetben Jugoszlávia, mely a Romániába menő vagy onnan jövő áruira minimális betörzati védvámot vagy pedig kivitelvámot szab. Az SHS. királyság vámjai csak a volt ellenes államok áruinál magasak, míg Románia e tekintetben nem ismer kivételt. Igazán nagy kár...

— Legjobban a butorfielék és mezőgazdasági gépek gravitálnak Jugoszláviába és ezekben a cikkekben kötöttek vásárlásokat a jugoszláviai kereskedők. A rakományok mind Délszerbiába lesznek irányítva, ahol a háboruban rommá költ vidékek újjáépítése már régebben folyamatban van. De érdekelt bennünket a román petroleumpar és melléktermékei, benzín, nafta, só, épület- és tűzifa is. Az éjszaka folyamán visszautazom Belgrádba és kamarai beszámolóim nyomán gondoskodni fogok arról, hogy kereskedőink közül az aradi mintavásárra a még hátralévő napok alatt minél számottevően keressék fel.

A bolgár naftatelepek igazgatója motorokat vásárolt.

A második interjúra Veseloff G. C. ur, a szófiái „Naphta”-gyártási és kereskedelmi részvénytársaság, a legnagyobb bolgár naftaforrások igazgatója áll rendelkezésünkre. Veseloff igazgató Dieselmotorok vásárlása céljából idők az aradi árumintavásáron, eddig azonban még nem vásárolt, miután előbb bevárja, míg a cég, amellyel a gépek vásárlására vonatkozólag tárgyalásokat folytat, a szükséges kivitel engedélyeket szerezte. Tudja, Románia-

ból Bulgáriába ugyanis gépeket csak korlátozott számban engednek át. A mintavásár kiállítás áruival szintén meg van elégedve. A bolgár kereskedők azonban, akik közül többen jöttek át megtekinteni a mintavásárra, aligha fognak szerinte számba vehető vásárlásokat eszközölni, mivel nem sokkal drágább áron odatételez a megkaphatnak mindent a hatalmas lerakattal rendelkező francia, angol és német cégektől, rövidebb vagy hosszabb — hiteltre. Itt pedig hitelt nem kaphatnak. Veseloff igazgató egészen speciális motorokat keres Romániában, mik vállalatának a naftapumpázó gépek meghajtására szükségesek.

Egy csehszlovák vaskohótulajdonos a román vasiparról.

Winterstein Lorenz bécsi gyáros, (Wien, IX., Neuwaldeggstrasse 26.), akinek Csehszlovákiában is vannak vaskohói és hámorai, Buziáson nyaral feleségével és csak kíváncsiságból jött be megtekinteni az aradi árumintavásárra. Őt természetesen főleg csak a vas- és fémáru, valamint a gépek és alkatrészek érdekelték.

— A romániai vasipar elsősorban készítményei vetekednek a híres morva és angol gyártmányokkal. Az itteni mintavásáron igen szép és produktív kiállítás volt alkalmas megtekinteni.

A zágrábi iparkamarai titkár és egy budapesti nagykereskedő.

Heuler Ferenc zágrábi iparkamarai titkár véleményét kérjük mosd ki a mintavásári impressziói felől:

— Jelen voltam — mondja — midőn Budiszávjjević belgrádi kamarai elnök ur nyilatkozott önnek. Elégedjen meg annyival, hogy én se mondjak se újabbat, se mást, mint azt, hogy ezzel a nyilatkozattal mindenben hasonló véleményem vagyok én is. A horvát ipar- és kereskedelem képviselőiben jártam Aradon és első dolgom lesz Zágrábban beszámolni a tanulmányaimról.

Végül Schüller Pál budapesti kézműves nagykereskedő nyilatkozik. Vásárolni jött Aradra, direkt a mintavásárra. Az árak azonban nem konvenáltak neki, mert Bécs és Prága, sőt maga Budapest is en gross sokkal olcsóbb. Szerinte rossz valóján országnak nincs mit keresnie a román piacra, ahol fejben kell az árut fizetni. Ami a mintavásárra illeti, attól egyenesen el van ragadtatva.

— Még Lipsében is megállná a helyét — mondja — a budapesti nagykereskedő bucsuzóban.

— A Berliner Tageblatt és Hortihy Miklós, Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt „Weltspiegel” című képes melléklete néhány héttel ezelőtt egy fotográfiát közölt, amely Hortihy Miklós kormányzót ábrázolta a vítezi avatás ünnepségén és a kép alá tendenciózusan azt írták, hogy Magyarország készülődik az új háborúra. A kép megjelenése után a magyar kormány megmente az illető lap közlés-jogát. A lap most úgy korrigálta tévedését, hogy újból lekötölte a fotográfiát, de most már helyes aláírással. Erre ismét engedélyezték a Berliner Tageblatt budapesti árusítását.

HIREK

Nincsen kleptománia.

A Kleptomániával foglalkozott a napokban a francia orvosakadémia. Az volt a kérdés: van-e alapja annak a régi orvosi megállapításnak, hogy lopásokkal beteges ösztönről is követnek el és az ugynevezett kleptománia csakugyan betegség-e? Anthaume dr. orvosprofesszor volt a kérdés előadója. Abból a tapasztalatból indult ki, hogy a háború után rendkívüli módon megnövekedett Párisban a bolti tolvajok száma és ezt a jelenséget azzal igyekeznek megmagyarázni, hogy az emberek megviselt idegrendszere most sokkal hajlamosabb a kleptomániára, mint azelőtt. Anthaume ezzel a véleményével szemben érdekes különvéleményt terjesztett a tudós testület elé. Szerinte az idegrendszer megrázkódásának semmi köze sincs a bolti tolvajok elszaporodásához. A sok lopásnak a nyomorúság az oka. Szerinte teljesen ki kellene törölni a betegségek közül a kleptomániát, mert ilyen betegség nincs, csak tolvajok vannak.

— Az olasz király nővére Bucarestben. Orsiai hercegnő, az olasz király nővére, tegnap elutazott a fővárosból. A hercegnő Károly trónörökös kíséretében megtekintette a fővárost, amelynek fejlődése és szépsége megnyerte tetszését.

— Új prefektus kapott Bihar megye. A minisztertanács legutóbb tartott ülésén Regmann Miklós dr. Bihar megye prefektusává nevezte ki. Az új prefektus szombaton tette le az esküt a miniszterelnök kezébe.

— Csütörtökön minisztertanács lesz. Bucarestből jelentik: Csütörtökön a kormány tagjai minisztertanácsot tartanak.

— Dr. Ljuba Valér timisoarai rendőrprefektus és dr. Bradescu Virgil ügyész vezeték szabadságukról és átvették hivataluk vezetését.

— Briand tárgyal a német választóól. Párisból jelentik: Briand holnap Londonba utazik, hogy Chamberlain-el tárgyaljon a biztonsági kérdésben a német kormányának adandó válasz ügyében.

— Tárgyalják az elítelt újságíró-ügyvéd pörének felebevezését. Bucarestből jelentik: A katonai felelősségi bíróság csütörtökön tárgyalja Petrescu szociálista ügyvéd felebevezését. Petrescu addigi között helyet foglalnak Trancu Jasi volt miniszter, Tasca professzor és Virgil Mora újságíró.

— A francia követ a külügyminiszternél. Bucarestből jelentik: Ducea külügyminiszter ma biztorkaról Bucarestbe érkezett és azonnal fogadta Bily bucaresti francia követet.

— Orvosi hír. Dr. Duschnitz szemorvos külföldről visszatért, és most rendel.

Borzalmas családirtás Budapest mellett.

Budapestről táviratozzák: Schwain Sándor budakalászi munkás miután házára büntügyi zárlatot rendeltek el, ma éjszaka kiirtotta a családját és kioltotta saját életét is. Törrel támadta meg a feleségét, akit halálosan megsebesített és ezután megölte negyvenéves kisfiát is. Ezután pedig revolverrel agyonlőtte magát is.

Angol lap a német területek kiűritéseért.

Berlinből táviratozzák: A birodalmi kormányban rövidesen változás következik be. A megszállt területek kiűritésével kapcsolatban újra felállítják ezeknek a területeknek a miniszteriumát. Gerard centripárti képviselő már tárgyalásokat is folytatott Luther kancellárral és kijelentette, hogy hajlandó elvállalni a neki felajánlott tarcát. A kinevezésnek nagy politikai jelentősége van, mert csak ezzel vált teljessé a centripárt támogatása és ilyen módon a jobboldali blokk tényleg

megalakult Németországban. Londoni jelentés szerint a Manchester Guardian „Most pedig Köint” címmel azt követeli a kormánytól, hogy vonja végre vissza a csapatokat a kölni zónából. Anglia a megszállást a természetellenes helyzetben a lehető legenyhébb formában hajtotta végre, de a francia csapatok kivonulása után most már semmi értelme a rossz üzlet további fenntartására. A megszálló csapatok sürgős kivonulása most már a nemzetközi lojalitás hálás követelménye.

— Bethlen István birtokot bérel. Budapestről táviratozzák: Gróf Bethlen István miniszterelnök a jövő gazdasági évre Baranyában nagyobb birtokot bérelt ki.

— Nagy vasúti katasztrófa Franciaországban. Bruxellesből táviratozzák: Tegnap a páris-bruxellesi gyorsvonat Heine és Saint-Pierre között kisiklott. A vonat első két kocsija elszakadt a többitől és amikor a mozdonyvezető már fékezett, még mindig teljes menetsebességgel rohant bele a mozdonyba az első kocsira. Őt vagon kiugrott és az ellensínpárra zuhant, ahova épen akkor futott be egy tehervonat. Többen súlyos és számosan könnyebb sérülést szenvedtek.

— Porig égett egy szanatórium. Párisból táviratozzák: Thyeres városa mellett hatszáz hektár területen nagy erdőtüz pusztított, az erdőben volt egy hatalmas szanatórium, amely teljesen leégett. A kár, a szanatóriumot nem számítva, meghaladja a másfélmillió frankot.

— Véres polgárharc Olaszországban. Rómából táviratozzák: San Giovanni de Fine-ban a városka felháborodott lakossága hatalmas tüntetést rendezett, amely végeredményben véres összecsapássá fajult. Mint egy kétezer főnyi tömeg támadta meg a községi biztost és a jegyzőt, akik a községhezán tartózkodtak. A tüntetők több fegyverkövet adtak le és lövekekkel dobálták meg a község-házát. A carabinieri viszonzták a lövöldözést és először vaklővegeket adtak le, majd éles töltést használtak. Négyen meghaltak és tizenötön súlyos sérüléseket szenvedtek.

— Az erdők védelme. Párisból táviratozzák: Grenoble-ban, a világhírű francia elektromos közponban a napokban nyit meg Európa legmodernebb vízerőműtelepe és ezzel az alkalmatlan nemzetközi erdészeti kongresszust tartották. A kongresszuson elfogadják Kaán Károly magyar erdészeti államtitkár indítványát, amely szerint a szánterületek és az erdők pusztulására való tekintettel statisztikát fognak vezetni és ezt nemzetközileg összesítik.

— Gross és Klepner úri szabó-sága Arad. Bul. Reg. Maria 9. I. em. Valódi angol szövetek nagyraktára.

— Hat milliót vett fel a pénzügyminiszter sikkasztója. Bucarestből jelentik: Az ügyészség folytatja a vizsgálatot a Damboviceanu féle panamában. Eduig öt bűntárs van letartóztatva. Megállapították, hogy Damboviceanu hat millió leit vett fel az állampénztárból, de azt hiszik, hogy utólag még újabb hamisításoknak jönnek nyomára. Damboviceanu kézrekerítőjének juttatandó 50.000 lej jutalmat Tudor Josif orvostanhallgató kapja, akinek a pénzügyminiszterium már ki is utalta az összeget. Lehetséges, hogy a jutalmat 100.000 lejre emelik fel. A nyomozásban részt vett rendőrtisztek a sziguranca megfelelő alapjából fognak részesülni a jutalomban.

— Eszterházy grófnő nem kér kegyelmet Massarytól. Nyitráról táviratozzák: Eszterházy Lujza grófnő ismeretes kénkedési perében a bíróság egy évi fogházra és nagyobb összegű pénzbírságra ítélte a grófnőt, aki az újságírók előtt kijelentette, hogy nincs szándékában Massaryk elnöktől kegyelmet kérni s már utasította is a bankárját, hogy a huszezer csehkorona bírságot a cseh állam javára fizesse be. Eszterházy grófnő a büntetés kitöltését az ítélet kihirdetése után meg is kezdte.

— Katasztrófális viharok Ausztriában és Csehországban. Prágából táviratozzák: Csehország északi részén, Sziléziában és Morvaországban az elmúlt napokban óriási vihar dühöngött. A hatalmas felhőszakadás, amelyet percekig tartó jégeső előzött meg, katasztrófális károkat okozott. A morvaországi termés hatvan százaléka elpusztult, a Vág völgyét egész Zsolnáig elöntötte az árvíz. Az elpusztított vidékekre katonaságot vezényeltek ki. — Bécsből táviratozzák: A csehországi nagy viharral egyidejűleg Ausztria északi keleti részén is hatalmas vihar vonta keresztül. A hócsökkenés következtében a tiroli hegyekre hó esett.

Jó és olcsó könyveket vehet a SÁNDOR káptalanban ARAD.

— Antibolszevizák a szovjetbíróság előtt. Moszkvából táviratozzák: Az antibolszevista lázadás ügyét most kezdte tárgyalni a forradalmi törvényszék. Az ügyész szerint az antibolszevista komité kénszített elő Georgiában a felkelést egyenlítő frankos segítséggel. — A lázadás azonban rablóhadjárat formájában jelentkezett.

— A viztorony tetőzete. Emlékeztet, hogy néhány héttel ezelőtt az aradi viztorony tetőzete kigyulladt és a farészek teljesen elégték. A város vezetősége ma rendeletet adott ki a szabadon álló bádógtetőzet lebontására, mivel az a járókelők testi épségét veszélyeztette. Értesülésünk szerint a város még ezen a héten megkezdi a viztorony tetőzetének renoválását s e célra a saját munkásait rendeli ki.

— Súlyos baleset. Ma délután három óra tájban súlyos baleset érte Elerd Jakab aradi szeretetházi ápolót a Boulevardul Regina Maria-n levő Szabó Albert-féle házban. Az első emeletől lefelé jövet, a lépcsőkön megcsuszott és oly szerencsétlenül zuhant le a földszintre, hogy a fejét bezúzta. A mentők eszméletlen állapotban szállították be a városi kórházba. Állapota súlyos, de nem reménytelen.

— Elfogott katonaszökevény. Majoros Árpád lakatossegédet ma délelőtt az aradi államrendőrség detektívvel a városfőutuban igazolásra szólították fel s miután nem volt a kellő iratok birtokában, csavargásért a központi kapitányságra állították elő, ahol a katonaiügyosztály vezetője Majorost egy régen körözött katonaszökevény személyében ismerte fel. A lerongyolódott és kiéhezett embert átadják a 2. számú vasúti ezred parancsnokságának.

— Árdágnó pécskai pékek. Az aradi államrendőrség piacot ellenőrző közegei ma délelőtt tettenérték Tóth Mátyás és Kovács Márton pécskai kenyérsütőket, amint a kenyér kilóját a meghatározott áron felül egy lejjel drágábban árultották. Az árdágnó sütők ellen eljárást indítottak.

— Strazzák, főkönyvek Kerpelnél.

— Az aradi kereskedelmi utazók estélye. A mintavásár egyik legsikerültebb mulatsága a Kereskedelmi utazók aradi csoportjának műsoros táncestélye lesz, amelyet augusztus 9-én vasárnap a Baross-parki kioszkban rendeznek. A rendezőség semmi fáradságot s költséget nem kímél, hogy a mintavásár közönsége jól érezze magát, egyes mulattató ötletek tömegével igyekszik a közönséget szórakoztatni. Ne feledje a dátumot: augusztus 9.

— Becsaptak egy kereskedőt. Dávidházi Imre kereskedő ma feljelentést tett az aradi államrendőrségen Jakab István ellen, aki őt 18.000 leit erejéig megkárosította. Jakab István egy nagyobb szabású fizetést ajánlott Dávidházinak és ennek lebonyolítására kapta az összeget, amit azonban a saját céljaira fordított. A család letartóztatással.

Központi Étterem Mintakonyha. Gigányzene. Pontos kiszolgálás. Parkettánc

— A mintavásár közbiztonsága. Filotti Zamfir aradi rendőrprefektus ma meglátogatta az aradi mintavásárt. A prefektus megbeszélést folytatott a vásár kirendeltségének vezetőjével, Detesan János rendőrközmiszárral és megelégedéssel vette tudomásul, hogy a mintavásár tartama alatt egyetlen lopás sem történt.

— Késelés. Ma délután a timisoarai gyárvárosi mozi előtt két suhanc összeverekedett. Verekezés közben Dimitrievics Sebestyén 18 éves legény előrántotta a bicskáját és többször oldalba szúrta Horvay István 14 éves fiút, úgy, hogy súlyos sérüléseivel eszméletlen állapotban szállították a Bega szanatóriumba. Dimitrievics-et letartóztatták.

— Nagy hossz az éjféli pillangókban. Az aradi államrendőrség erkölcstörvényi ügyosztályának detektívjei a legutóbbi négy éjszaka alatt harmincnégy uccal nőt állították elő a központi ügyeleten, akik közül hetet az orvosi vizsgálat súlyosan fertőzött betegnek talált. A szerelem parazitáit, mivel legtöbbjüket idegen városokból hozta Aradra a mintavásár kedvező alkalmát, illetőségi helyükre toloncolták vissza. A betegnek talált nőket az aradi kórházban helyezték el.

— Katastrófa a kínai boltok az angol kereskedelemben. Pekingből táviratozzák: Az angol kereskedők sürgetik az angol kormányt, hogy mielőbb egyezzen meg Kínával. Hat hét óta tart már a kínaiak boltokja az angol árucikkek ellen és a kereskedelem mintegy nyolcvan százalékkal csökkent. Ha hamarosan meg nem szűnik az angol kivétel, akkor az angolok kínai kereskedelmébe husz millió fontból, négy millió fontra fog hanyatlani.

— Meggyilkolta a feleségét és két hétig rejtgette a lakásán. Budapestről táviratozzák: Hübscher Károly ötvennyolc éves piaci árus fiatal feleségét két héttel ezelőtt egy éjszaka folyamán favágó tőkével agyonütötte. A gyilkosság elkövetése után két hétig szállodában lakott s azután néha-néha visszatért lakására, ahol a hullát spiritusszal leöntötte, hogy a hullabűz ne legyen érezhető. Ma azután elment a rendőrségre, ahol jeljelentette önmagát és kijelentette, hogy gyilkosságának oka féltékenység volt.

— A bécsi rendőrség a kommunisták ellen. Bécsből táviratozzák: A bécsi rendőrség erélyes akcióit kezdett a közrendet veszélyeztető szélsőséges agitáció megfékezésére. Több házkutatást tartottak a kommunista komité, az osztrák kommunista párt, a kommunista proletár ifjúság és a független szocialista munkásifjúság helyiségeiben. A talált anyagot a rendőrség most csoportosítja és megteszi a szükséges intézkedéseket. Schöber rendőrfőnök az események miatt szabadságát megszakítja és visszatér Bécsbe.

Papíráruk—Írószerek
SANDOT Ártalpyodában ARAD.

A Népszövetség egyik határozata nem kötelező Romániára.

Bucuresti. Illetékes helyen megállapították, hogy a Népszövetség közlekedési bizottságának a kormány és az Európai Dunabizottság között felmerült konfliktus ügyében hozott határozata nem

kötelező Romániára, mert a kormány kezdettől fogva megtagadta a bizottság illetékességének elismerését és így a bizottságnak csak konzultatív szerepe volt.

A német trónörökös meg van elégedve a köztársasággal.

Londonból táviratozzák: A Daily Express tudósítója beszélgetést folytatott a német extrónörökösrel, aki a német—angol közlekedésen fáradozik. A volt trónörökös tiltakozik a legutóbb ismét felszínre került azon vádak ellen, mintha a háborút Németország idézte volna elő. A tudósító kérdésre, hogy hogyan érzi magát

az új köztársasági államformájú német birodalomban, a volt trónörökös élénken jelentette ki, hogy büszkeséggel tölti el, hogy polgárra lehet a mostani Németországnak és mindent hajlandó megtenni, ami egy hazafias németnek a kötelessége lehet. A volt trónörökös a fiait is ebben a szellemben, polgári és kereskedelmi pályákra neveleti.

— Általános amnesztia Olaszországban. Rómából táviratozzák: Hír szerint augusztus hatodikán III. Viktor Emánuel király 25 éves jubileuma alkalmából általános amnesztiát ad.

— Osztrák tiltakozás a cionista világkongresszus ellen. Bécsből táviratozzák: A német néppárti egyesületek ma tiltakoztak a kancellárnál a 18-ára tervezett cionista világkongresszus ellen. A kancellár kijelentette, hogy a kérdést a minisztertanács elé viszi és az hozza meg a végleges döntést.

— Bulgáriában minden csendes... Szófiából táviratozzák: Az agrárkommunisták ellen indított vizsgálat kiderítette, hogy Todorov Athanasov a gyilkosságok és rablások egész sorozatát követte el. Tavaly szeptemberben ki akarta szidatni Palkov külügyminiszter vonatát is és csak az éber mozdonyvezető akadályozta meg a szerencsétlenséget.

— Működnek a betörők. Timisoarai az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték Gábor Gizella Bennáz-ucca 14. szám alatti lakásába és onnan 200.000 lej értékű ékszert loptak el, ugyanezek felfeszítették Welthammer Mátyás Horváth Boldizsár-ucca 5. szám alatti üzletét, ahonnan 23.000 lej készpénzt, egy arany órát és láncot loptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Aradi Mintavásár

Aug. 6-án

csütörtökön este

9 órakor

Filharmonikus
hangverseny
a kulturpalotában.

SPORT.

Az ATE. emlékünnepe.

(Saját tudósítónktól). Rendkívül érdekes sporteseménynek lesz színhelye augusztus 9-én s 10-én, a mintavásár két utolsó napján az aradi nyári szinkör. Arad legrégibb sportegyesülete, a 47 év óta fennálló ATE egy nagyon elhanyagolt sportfajtát elevenít fel, ez a torna. A tornainnepe egyúttal emlékünnepe lesz, Nagy Sándornak az ATE alapítójának és 34 éven át művezető titkáriának szentelik ezen nagyszabású ünnepélyt és hogy a két napig tartó ünnepélyt a lehető legimpozánsabbá tegyék, az ország területéről a legkiválóbb tornászcsapatok nyertek meghívást. Az oly négy volt tornainnepeyre a meghívást elfogadta: a beszercei TK, valamint a női csapata is, a KKASE, a Haggibor, a NAC szintén női csapattal is. A résztvevők létszámát kiegészíti a rendező ATE kitűnő tornászgárdája, mely a beszercei és NAC csapatához hasonlóan, szintén szerepelteti a női csapatát is. A verseny érdekességét növeli azon esemény is, hogy Stüffler Ferenc főgimnáziumi tornatanár, a kiváló tornász zeneütemre szóló buzogány gyakorlatokat fog bemutatni. — A versenyen lesznek nyújtó, korlát, ló, gyümölyhintás és szabadgyakorlatok bottal, vala mint buzogánytal, mindkettő zenére. Jegyek elővételben a kétnapos tornainnepeyre az árumintavásár központi irodájában (Szentháromság szobor mellett) és az előadások estéjén 9. és 10-én a nyári színház pénztáránál kaphatók. Jegyárak 60, 50, 40, 30, 20, valamint 10 lej.

O NAC—AMTE barátságos futballmérkőzés lesz Aradon csütörtökön, augusztus 7-én délután fél 7 órakor a Gloria-CFR pályán. Tekintettel a mintavásár tartamára, az AMTE vezetősége, nem kímélve áldozatokat, oly sporteseménnyel igyekszik a közönség elé lépni, amely

méltán illeszkedik bele abba a hatalmas nagy megmozdulásba, amely Arad város falai között most végbemeleg. Sikerült lekötnie a Nagyvárad Atlétikai Club teljes első csapatát egy mérkőzésre, amely csapatban több aradi és országos válogatott játékos: Rónay, Drescher, Ströck, Kingli, stb. is szerepel, mely tény és az, hogy a NAC a tavalyi országos bajnoki döntő óta nem játszott Aradon, méltán felkelheti a sportközönség érdeklődését. Az AMTE ennek tudatában a lehető legjobb összeállításban veszi fel a küzdelmet Oradea-mare többszörös bajnokcsapatával, hogy annak a hatalmas, sport iránt is érdeklődő közönségnek, amely ma városunkban tartózkodik, igényeit kielégítse.

O Az AAC telepünnepélye elmarad.

O Nem az első garnitúrát szerepelteti Budapest Zágráb ellen. Budapestről jelentik: Az esetleg megtartandó Budapest—Zágráb mérkőzést arra használja fel Máriaassy, hogy a fáradt első garnitúra mellőzésével a B) csapatot próbálja ki. Keretet jelölt ki, amelyben az északi tura játékosai közül csak az egy Pesovnik (BEAC) vesz részt. Jelöltek a következők: Zsák, Amsel, Neuhäus, Grosz II., Hungler II., Mayherr, Oláh, Kocsis, Pesovnik, Veszter, Buza, Matkovic, Buday, Werner, Senkey H., Molnár, Jeszmas, Erhardt, Splitz, Drössler, Kautzky, Tritz, Dán, Szentmiklóssy, Pluhár, Rázsó. A felsorolt játékosok a jövő héten két trainingen vesznek részt.

O Pancota, Spárta (Pancota)—Unio (Santana.) A két csapat találkozása Pancotán folyt le. Goallövők: Waczek (2), Trizer, Szijjártó, Pásztor a Spárta és Schierer Félix (3), Metzger Fülöp az Unio részéről.

O Külföldi sporthírek. Montevideoból jelentik: Andradel, az olimpiai bajnok Uruguay kiváló játékosa ma meghalt. Óriási részvétellel temették el.

Magdeburgból jelentik: A magyarok felett győző németek eredményesen tárgyalnak a svédekkel az első német—svéd válogatott megrendezése miatt. A viadalon tisztázni akarják Európa uszohegemoniájának kérdését. Megállapodásuk szerint a svédek uszócsapata: Arne Borg, Ackel Borg, Trolle, Holström és Haening Budapestre jövet ellátogatnak Magdeburgba. A svédek ugyanis okvetlenül részt vesznek a jövő évi Budapesti megrendezendő európai uszóbajnokságokon.

Budapestről jelentik: Bárány István, a kiváló uszósprinter októberben Bécsbe megy, hogy ott a kereskedelmi akadémiát hallgassa. Ugy ő, mint a két Bitskey, kik Ludovikások lesznek, kívának az egri MOVE-ból. Távozásuk érzékeny veszteség a magyar egyetemes uszósportra nézve.

SZÍNHÁZI MŰVÉSZLET

* Az aradi nyári színház műsora. Szerdán este 9 órakor: „Árvácska”. Lengyel Irén vendégfelléptével, Zilahy Szűcs, Misoga felléptével. Csütörtökön d. u. 4 órakor: „Tisztelem a régi szeretőmet”, operett-revü. Csütörtökön éjjel 10 és fél órakor: Rózsahelyi Kálmán, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjának vendégfelléptével: „Ökör” — „Audencia” — „Gyüttment” egyfelvonásosok és nagyszabású kabaré-előadás a társulat teljes részvételével. Pénteken este 9 órakor: Rózsahelyi Kálmán vendégfelléptével: „Vén gazember”, Mikszáth—Marsányi vígjátéka 3 felvonásban. Szombaton este 9 órakor: Rózsahelyi Kálmán vendégfelléptével: „Gyurkovics lányok”. Vasárnap d. u. 3 órakor: „Tisztelem a régi szeretőmet”; 6 órakor Fekete Mihály felléptével: „Csirkefogó”, Szenes Béla vígjátéka; 9 órakor Rózsahelyi Kálmán vendégfelléptével: „Süt a nap”. Hétfőn este 9 órakor Rózsahelyi Kálmán bucsuja. Itt először: „Kitartás”, francia vígjáték 3 felvonásban.

* A „Nótás kapitány” reprize az aradi színházban. Ma este a mintavásári előadások során az aradi nyári színházban Farkas Imre poétikusan szép és nagy sikert aratott operettje, a „Nótás kapitány” került színre. Zsúfolt háznál végig az előadást és minden főszereplőjét nagy tapsal fogadta a közönség már színpadról lépésekor is. A címszerepben Szűcs László ezúttal is kiváló volt és szép énekszámával igaz gyönyörűséget szerzett. A primadonna szerepben Átér Kató excellált. Zilahy Irén és Misoga László nagyszerű táncszámai, s kedves, groteszk humora emelték az előadás frangulátát. Szabadkay, Mérsáros és a többiek is igen jók voltak. A zenekart Kovács Mihály karmester vezényelte. (b. t.)

* A mintavásár hangversenyei. Az aradi mintavásár sikerének teljessége érdekében az aradi filharmonikusok is kilépnek a dobogóra. Augusztus 6-ra és 10-re két nagyszabású orchestrai hangverseny van programba véve. A csütörtöki (6-iki) hangverseny Gellért Pál karmester vezénylése alatt a Kulturpalota nagytermében lesz. Ezen a hangversenyen Cotrusné-Szántó Erzsébet, a kiváló aradi zongoraművész, Tschaikovsky csodaszép zongora versenyművét fogja előadni nagy zenekari kísérettel. Műsoron van Enescu román rapszódiaja és a Mesterdalnokok hatalmas nyitánya. A filharmonikusok fíradtságát nem ismerve, lépnek sikorra Arad város jutirének öregbítésére és nem kétséges, hogy a mintavásárnak ezt a kimagasló művészi eseményét osztatlan érdeklődés és méltó figyelem fogja kísérni. A hangverseny belépő-jegyeit a Szentháromság szobornál felállított sátorban elővételre rendelkeztetjük.

* A budapesti Magyar Színház új bérletje. Budapestről jelentik: Az Új-színházak bérletjei ügyében meggyezés jött létre a társaság és Neumann Dezső, a Baróti volt igazgatója között, aki a Magyar Színháznak lett az új bérletje. Munkatársunk beszámolóját folytatott az új bérlet-

LEGUJABB

Népszövetségi kölcsön a román intellektueleknek.

Gené. A Népszövetségnek az intellektuelek együttműködésének támogatására kiküldött bizottsága tegnap tárgyalta a román Puscariu javaslatát az intellektuelek kölcsöne ügyében. A javaslatot Cantacuzino professzor pártoló felszólalása után elfogadták és elhatározták, hogy annak megvalósítására megteszik a szükséges lépéseket. A bizottság ezután tiszteletbeli tagjává választotta Racovitza cluj egyetemi tanárt. Foglalkoztak ezenkívül a földrajz s történelem könyvekben előforduló tévedésekkel is. Erre vonatkozólag határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint lehetőleg barátságos úton igyekeznek oda hatni, hogy ezek a tévedések a tankönyvekből töröltsenek.

„Meg akarjuk bosszulni Cuzát!”

A rendőrség erélyesen jár el a rendzavarók ellen.

(Bucuresti, augusztus 4.) A belügyminisztériumhoz érkezett jelentések szerint Jassiban és Focsaniban a rend teljesen helyreállt. A jassi-i tösvényszék ma dönt a letartóztatott négy diák szabadlábra helyezése ügyében. A hatóságok mindkét városban széleskörű intézkedéseket léptettek életbe a további zavargások elkerülése céljából. Ennek dacára Jassiban még ma is zárva tartották a zsidó kereskedők üzleteiket. A Viitorul mai száma nyilvánvalóan sugalmazott cikket közöl, amelyben rámutat arra, hogy most, amikor bizonyos érdekelt körök meg akarják győzni a külföldi közvéleményt, hogy Romá-

niában az antiszemitizmus a polgári és katonai hatóságok segítségével virágzik, ezeknek a vádaknak mintegy megerősítésképpen fiatal diákok bizonyos politikuskok felhívására bejárják Bucurest és Jassi utcáit és így kiáltoznak: Meg akarjuk bosszulni Cuzát! A Viitorul felhívja a diákok figyelmét, hogy önmaguk is büntársaivá válnak azoknak, akik Romániát a külföldön rágalmazták, mert lehetséges, hogy Lehmann Cuza inzultálója csak agent provokátor és a diákok felültek a provokációnak. A kormánylap ezzel végzi a cikket, hogy a hatóságok szigorú büntetéssel fogják megtorolni mindkét tábor provokációit.

vel, aki többek között elmondotta, hogy azonnal hozzálatnak az új tagok leszerződéséhez és rendezik a színház tavalyi adósságait, amit az új bérlet a szerződés értelmében magára vállal. A napokban már a próbákat is elkezdik, miután a kollektív szerződések értelmében a színészeknek az új szezonban már augusztus 3-án jelentkezniük kellett.

* A pancotai izr. anyahitközség műsoros táncestélye. A pancotai izr. anyahitközség vigalmi bizottsága augusztus hó 8-án este 9 órai kezdettel az izraelita templom renoválási céljaira műsoros estélyt és táncmulatságot rendez a Dácia kávéház összes termében. A rendezőség rendkívül gazdag és változatos műsort állított össze. Az előadás programja a következő: Nyitány. Moszkowsky: Spanische Tänze. Táncolják: Mencer Magda, Hajdu Kató. Tánc: Sonnenklar Duci, Márton Lili. Mi újság? monológ. Előadja: Sonnenklar Lili. Viotti: Concertino, játszik: Sonnenschein Lenke, Weisz Lajos. „Csirke”, vígjáték egy felvonásban. Szereplők: Rosenberg Irma, Sonnenklar Lili, Szász Zoltán. Mendelsohn: Rondo Capriccioso, játsza: Adám Mariska. Monológot ad elő Lakatos Angyalka. Tánc: Hartmann Rózsika, Luftschtz Vilma, Márton Vali, Márton Ibi. „Homokzsák” vígjáték egy felvonásban. Szereplők: Mencer Magda, Weisz Klári, Ferenci Vilmos, Rosenberg Zoltán, Weisz Lajos, Rosenberg Aranka, Weisz Misi, Weisz Lajos,

Újabb francia jegyzék ment Németországhoz.

Párisból táviratozzák: Briand külügyminiszter tegnap értesítette Chamberlain angol külügyminisztert, hogy szerdán Londonba utazik. A francia sajtó szerint Briand szükségesnek látja, hogy az angol külügyminiszterrel közvetlenül tárgyaljon a biztonság kérdéseire vonatkozólag. Most fogják elkészíteni a német kormányhoz intézendő válaszjegyzéket és arra vonatkozólag is intézkednek, hogy a diplomáciai utat gyorsabban tegyék. A válaszjegyzék tervezetét a francia külügyi hivatalban már kidolgozták és azt Briand magával fogja vinni. A két külügyminiszter szerdán este találkozik és akkor tartják meg az első tanácskozásukat, melyet egy csütörtöki találkozás fog követni. Ekkor tisztázzák a nézeteltéréseket is, amelyek egyrészt Bruxelles és London, másrészt London és Páris között merültek fel. Angol részről nagy súlyt helyeznek arra, hogy meg kell állapítani, hogy nem Chamberlain hívta meg a francia külügyminisztert, hanem Briand kívánta a személyes találkozást, amibe Chamberlain beleegyezett.

A határzónában

tilos a rádió.

A hadvezetőség újabb rendelete.

(Saját tudósítónktól.) A legfelsőbb hadvezetőségtől ma ismét egy rendelet érkezett le az aradi katonai parancsnoksághoz. A rendelet szerint Aradon és a megyében, a határtól számított 50 kilométeres zónán belül a rádiótelefon és rádiótelegráf használatát újabb intézkedésig a legfelsőbb hadvezetőség tiltotta. Együttal intézkedik a rendelet a be nem jelentett és titkosan használt rádiók szorgosabb felkutatását és azok elköltetését illetően is, amelyek a hadkiegészítő parancsnokság szerint még meglehetősen nagy számban működnek a szükséges engedély hiányában. A rendelet szerint azokat, akiknél be nem jelentett rádiót találnak, a legfelsőbb hadvezetőség kémeknek minősíti és ellenük a határzónákban érvényben lévő leghigorubb statáriális megtorlást alkalmazzák. A rádiótörvény vonatkozó szakaszai alapján azonban kérvényezni lehet a felvevő rádió használatának engedélyezését. A kérvény a posta és távirda bucaresti vezérigazgató-ságához címezve az aradi I. lovas hadosztály parancsnokságához nyújtandók be, ahonnan véleményezés után a VII. hadtestparancsnoksághoz kerül, ugyancsak véleményezés végett. A mindkét katonai hatóságnál véleményezett kérvényt egy speciális bizottság vizsgálja felül s javasolja a posta és távirda igazgatóságának az engedély kiadását.

Szász Zoltán, Rosenberg Zoltán. A rendezőség védnökei: Weisz József hitk. díszelnök, dr. Pop László Simon főszolgabíró, Herzka Ármin igazgató, Palcu László nagybirtokos, Sonnenschein Éliás főrabbi, Anghelina József főszolgabíró.

* A Palgyay-bár kis művészgardája. Az aradi mintavásáron felállított Palgyay-bár, amely pár nap alatt hihetetlen népzerűségre tett szert a látogatóközönség körében, esténként ötletes műsorral szórakoztatja a közönséget. Tegnap este vendégszerepelt először a Winterris trió, amely nagy sikert aratott, a műsor többi szereplői: Szombati Mancsi, Marion Sári, Kiss Marietta és Mabb, a közönség által jól ismert Várady Aladár vezetésével mind hozzájárult ahhoz, hogy a látogatók jól érezzék magukat. És ezt a céljukat el is érték, amit mindenél jobban bizonyít az, hogy estéről-estére mind nagyobb számú látogató keresi fel a pavillont.

* Eredeti Glotto-mozaikeket fedeztek föl. Rómából jelentik: Monsignore Cascioli, a nemrég megnyitott Museo Petriano igazgatója Giottó-nak, a tizenharmadik századi nagy olasz festőnek egy eredeti és restaurálatlan mozaikját fedezte föl a Szent Péter-templomnak egyik földalatti helyiségében. A mozaik egy angyalfejet ábrázol és része volt annak a nagy giottói mozaiknak, mely a Szent Péter-templom előcsarnokában ma is látható, csak hogy restaurált és eredeti mivoltából teljesen kiirtott állapotban. Az eredeti és restaurálatlan mozaik rész fölfedezése annál nevezetesebb eseménye a művészettörténelemnek.

Az aradi mintavásár kiállítóí.

Negyedik közlemény.

Mezőgazdák. A Lyceum tornatermének udvari részén nyert elhelyezést a gazdasági kiállítás, amely izé- ses virágdekorációival és gazdag anyagával rendkívül kellemes benyomást tesz. A tágas udvaron elő- nek öltik fel a Mezőgazdák szín- pompás pavillonja, rendkívül gaz- dag és szakkörökben bizonyára nagy érdeklődést keltő vetőmag kollekcijával. A zsákokba és üvegekben sok izléssel csoporto- sított anyag feloleli az összes gaz- dasági, konyhakerti, takarmány- és virágmagvakat, melyekkel a Mezőgazdák rövid idő alatt meghó- dította nemcsak az erdélyi, hanem a távolabbi óromániai piacokat is. Egvébként a gazdasági kiállítás egész rendezése Alföldy Pál ve- zérigazgató és Halpert Lajos a „Mezőgazdák” osztályvezetőjének gondos, szakavatott munkáját dí- eséri.

— Az Első erdélyi szemfedél és művirágyár (Satu-Mare) cég méltó feltűnést kelt a mintavásáron kiállí- tott tökéletes gyártmányaival. E szakmában különben Románia leg- nagyobb és legrégebbi gyára, amely állandóan 200 szakmunkást foglal- koztat. Gyártja az összes temetke- zési és ravatalozási cikkeket, művirá- gokot és műleveleket, csokrokat, menyasszonyi koszorúkat és fátyla- kat egy a legfinomabb, mint kom- mere kivitelben. E vállalat feltűnő szép és tökéletes gyártmányaival nemcsak urálja a piacot, de verseny- képes olcsó áráival a külföldi áru behozatalát teljesen lehetetlenné te- szí.

— Jacobi Ferdinánd vas- és bá- dogáru üzem, Perjámos. E vállalat mint specialitást saját szabadalma szerint kovácsvasból készített fűtő bordacsöveket, valamint gáz- és for- rászvízes fűtéshez alkalmas borda- csövű hűtőket állított ki. A kiállítás szakkörökben élénk érdeklődést vált ki, mert hasonló gyártmányokban be- hozatalra vagyunk utalva. A gyárt- mányok különös előnyei: alacsony beszerzési árak, minden kívánt nagy- ságban kaphatók, kis súly, tartós, házagnélküli bordacsövek, a külföldi gyártmányokkal szemben minőségük- nél fogva is minden tekintetben ver- senyképesek.

Fabrica de Impleturi si tricofaj (Aradi Kötő- és Kötőszövőgyár r.-t.) Strada Puscasiilor (Lövész-ucca) 4. sz. Aradnak ez a gyönyörűen fejlődő és mindig nagyobb arányokat öltő gyáripari vállalkozása, hírnevéhez méltó kollekcijával jelenik meg a min- tavásáron. A gyárat csak 1917-ben alapították, alapítókéje 15 millió lej és több mint hatszáz munkást foglal- koztat. Bucurestiben külön lerakata van. Gyárt mindennemű kötött- és szövöttárukat, amelyek jószáguk, szo- lidságuk, tartósságuk és kiviteli izé- sessége folytán, rövid pár év alatt meghódították Nagyrománia egész piacát. A régi királyság kis helyein éppen úgy megtaláljuk az aradi gyár- cikkeit, mint Erdély nagy városai- ban. A gyár kiállított cikkei élénk fel- tűnést keltettek, elrendezésükben öt- letesség és művésziesség nyilvánul meg.

Végh István kocsigyártót régi ked- ves ismerősként fogadják az aradi mintavásár látogatói. A kitűnő koci- gyártó-iparos, aki különben az aradi és környékbeli régi földbirtokosok és mágnások kedvelt, régi szállítója volt, szenzációs meglepetéssel szol- gál az aradi kiállításon: két remeke- készült gyönyörű hintót állított ki, amelyek gummikerekekkel vannak fel- szerelve s a különös és jelentőségtel- jes érdekesség abban áll, hogy ilven- féle hintókat eddig az ország terüle- tén még nem gyártottak. Ez a két ki- állított hintó különben előfutárja an- nak a hatalmas és pompás, a legkü- lönbözőbbféle járműraktárnak, ame- lyet Végh István Strada Ghiba Birta (Varjassy József-ucca) gyárte- lepén tekinthet meg az érdeklődő és vásárolni szándékozó közönség.

Az „Azuroi” vegyi termékek gyá- rának kiállítása a mintavásár egyik látványossága. A gyár, amely két és fél év óta működik Romniában, ro- hamos fejlődést mutat. Három világ- cégnek, a Siegl, Fernolendit és a Stellának gyártási jogát kapta meg és egész csomó, az iparban nélkülöz- hetetlen tömegcikket állít elő. Ezek között a következők szerepelnek: „Sidoi” fém-, ablak- és tükrötisztító, amely több mint harminc éve van a közhasználatban. „Azuroi” kékitő, amelyet minden háziasszony hasz- nál, éppen úgy, mint a „Sirax” su- rolóport. Itt látjuk a legjobb kéz- mosósózsappant, amelynek ugyancsak „Sirax” a neve, és amely gyárakban, ipari üzemekben, műhelyekben, kör- házakban ma már nélkülözhetetlen. A gyár többi termékei: a Fernolendit cipőfűnyomó, amelynek 93 éves mult- ja van, a Stella sütőpor, egyike a legkiválóbbaknak ebben a nemben, a Husio vanília cukor és a Bagaria cipész tintapor. A gyár Aradon, a Strada Ciontea (Pölttenberg-u.) 9. sz. alatt működik. Tulajdonosok Götzl és Kepes.

Dózsa Klári, Arad (Calea Rádnei 42.) A kereskedelmi iskolában levő kiállításon általános feltűnést keltett Dózsa Klári, az ismert aradi ur- leány kiállított ötvösmunkái, könyv- kötészeti munkái, bordomborításai, függönyei, lámpaernyői és divány- párnái. Ez a sokoldalú fiatal leány oly művészi munkákat produkált, hogy a kiállítás látogatói szinte ámulva állanak meg az izélesen feldiszipelt szoba előtt. Az ezüst k- körtlécák gyűrűk, halmutatók oly művészi tökélyűek, vannak elkészítve, mint bármely ismert iparművész munkái. Dózsa Klári kiállított mun- kái becsületére válnak az aradi min- tavásárnak.

Tabakovics Danica művészi lám- paernyői. A kereskedelmi iskolában levő butorkiállításán az egyik ki- állító cég fülkéjében általános fel- tűnést keltettek Tabakovics Da- nica ismert aradi uriaszony ál- tal készített művészi kivitelű, izé-

lések lámpaernyők. A kiállítás lá- togatói meglepődve állottak meg az ötletes munkák előtt s Tabako- vics Danicának már eddig is több megrendelése érkezett.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság. Zürichben 2.65, Párisban 10.75 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK (aug. 4.) Francia frank 10, svájci frank 37, dollár 194, font 930, szokol 5.75, lira 7.45, dinár 3.55, osztrák shilling 28, márka 47.65, magyar korona 350. — *Kifizetések:* Páris 9.40, Zürich 37.60, Newyork 195, London 945, Prága 5.85, Milano 7.50, Belgrád 3.65, Bécs 27.80, Bu- dapest 350.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (aug. 4.) Berlin 122.5125, Amster- dam 206.85, Newyork 515, Lon- don 2501, Páris 24.40, Milano 1880, Prága 15.25, Budapest 0.007250, Belgrád 9.30, Bucarest 2.65, Varsó 0.0009550, Bécs 0.007255.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRELAT. (aug. 4.) Berlin 122.6250, Amster- dam 206.85, Newyork 515, London 2501, Páris 24.40, Milano 18.80, Prága 15.25, Budapest 0.007250, Belgrád 9.30, Bucarest 2.65, Var- só 0.0009550, Bécs 0.007255.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRE- LAT (aug. 4.) *Kifizetések:* Páris 9.18, London 935, Newyork 192.50, Milano 7.05, Zürich 37.40, Prága 5.70. *Valuták:* Napoleon 740, arany márka 46, léva 135, török lira 108, angol font 920, francia frank 980, svájci frank 37, Bra 740, drachma 320, dinár 350, dol- lár 192, lengyel márka 34, osztrák korona 29, magyar korona 27, szo- kol 570.

A MAGYAR NEMZETI BANK HÍVATÁSOS ÁRFOLYAMAI. — (aug. 4.) Belgrád 1280—1294, di- nár 1266—1288, Bucaresti 361—363, lej 366—370, Páris frank 3380—3410, svájci frank 13613—13913, Prága 2103—2115, szokol 2103—2119, Newyork 70960—71390.

— **Kitűnő a magyarországi szőlő- termés.** Budapestről jelentik: A tőzs- dére beérkezett hírek szerint az idei szőlőtermés a sok esőzések dacára is a legszebb eredménnyel kecsegteti a szőlősgazdákat. Ille- tékes helyen kijelentették, hogy a tavalyi egy és fél—két millió hektoliternyi borral szemben az idei termés előreláthatólag legke- vesebb 4—6 millió hektolitert fog eredményezni, ami minden eddigi terméseredményt felülmul. A szőlő- lősgazdák körében azonban nagy az elkeseredés, mivel a hatalmas mennyiségű bortermést az export lehetőségek szigorú korlátozásai

miatt nem fogják értékesíteni tudni.

Egy timisoarai vendéglős bűnel.

Felmentették a Közlöny munkatársát a rágalmazás vétsége alól.

(Saját tudósítónktól.) A timi- soarai (temesvári) törvényszék Fehér Kristóf tanácsa ma tárgyalta le a timisoarai (temesvári) tisztikaszinó tulajdonosának, a Közlöny ellen indított sajtópörét. Az elmúlt évben egy cikk kere- tében megírtuk, hogy Iritz ven- déglős nem törődik a tisztasági rendszabályokkal, az étteremben emelygő piszok, büz uralkodik és több vendég tett már jelentést arról, hogy az ételekben külön- féle oda nem tartozó dolgokat, egy ízben patkány-húst találtak. A bíróság kihallgatta a beldézett tanukat és ezeknek vallomásából bebizonyosodott, hogy igazat ír- tunk. Rövid tanácskozás után a bíróság kihirdette ítéletét, amely- lyel Sefor Andor hírlapírót a sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége alól felmentí.

MOZI

xx „A világ legszebb nője” az aradi Apollóban. Szerdától kezdve vetíti az Apolló a szezon legszebb filmjét, amely a „London News” na- pilap nagy nemzetközi szépségver- senyével indul. Maga a szépségver- seny látványosságzámba megy és ezt a szépségversenyt a bájos Lee Parry nyeri meg, akibe szerelmes lesz egy előkelő olasz, ki ezernyi aka- dályokon keresztül feleségévé teszi. A nagyszerű filmrenek péntekig ma- rad az Apolló műsorán. Az előadá- sok 5, 7 és negyed 10 órakor kez- dődnek.

xx Ma, szerdán utoljára vetíti a aradi Uránia a „Végzetes eskü” című szenzációs drámát, amely hat felvo- náson keresztül a felsőbb tizerrek életének miniatúr képét tökéletes hü- séggel mutatja be a nézőnek. A fő- szerepet Ana Nelson játssa a töle megszokott precíz technikával és nagy mélységgel. Az előadások 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Szenzáció az aradi marosparti nyári mozgószínházban. Ma, szer- dán és csütörtökön kerül bemu- tatásra: „Larsac asszony lánya, vagy a versaillesi botrány” 6 nagy felvonásban. Monumentális filmre- mek, teljes estét betöltő műsor. Kez- dete pont fél 10 órakor.

xx Az aradi Uránia csütörtöktől vetíti a „Veszedeimes életkor” című amerikai drámát, amelyben a darab főszereplője, James Morrison husz év házasság után ébred az igazi nagy szerelemre, mely azután egy hatalmas tragédia kibukkanására vezet.

Uram!

Mielőtt a mintavá- sárról elutazna ké- rem keresse fel az

Orient

angol férfi, nőiszövet és selyemkülönlegességek árúháza. Arad Strada Alexandri, (volt Salao- ucca) sarok.

Asszonyom

Aradi Mintavásár!

Mintavásári látogatók figyelmébe!
A mintavásár tartamára mélyen leszállított árak, az összes raktáron lévő árukban. Széles angol és francia szabó műhelyek!

Juliu PLESZ Gyula

Mintavásári látogatók figyelmébe!
Kérem a T. közönséget versenyképességemről meggyőződést szerezni. Szolid kiszolgálás! Kérem a címre figyelni!

Központi női és gyermek felöltő és ruha nagyáruhaza
Arad, Str. Col. Pirtol 5. (Vértesmarty-u.) a színház hátsó bejáratával szemben

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket kétféle sorban számítják. — Minden sor hirdetői ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kiemelt sorokat külön kell jelölni. — Hirdetéseset 3 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 egész hétköznap 23 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűvegyt, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhetők, az minden egyes esetben megválogatásra, illetve helyesbítésre. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is fogadjuk, telefon szám: 181. * * * * *

Alkalmazás.

TIZENÖT—TIZENHAT éves munkásfiúk a NORA-kefegyárban felvételnek. 4456

ÜGYES kifizető leány felvételnek. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. e., jobb. 1000

ROMÁN fordításokat precízén végez „Minerva” fordítói iroda Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 4. 4453

MINDENES szobaleány keresetnek Arad, Str. Consistorului 5. (Batthyány-ucca) földszint 1. szám. 4450

DEUTSCHES fräulein wird zu fünfjährigem Mädchen gesucht Arad, Str. Alexandri (Salacz-u.) 5. 10254

CSEPLŐGÉPHEZ megbízható, szakértő, tapasztalt gépész keresetnek, gépkereset 10% fejében „Clayton-8” címen az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4456

FIATAL intelligens rövidáru segéd ajánlatát kérjük. Kell és Krausz cég Arad. 10254

MEGBÍZHATÓ hetest és csapatot felvesz a Központi Etterem. Arad. 10254

GAZDASÁGI munkafelügyelő keresetnek. Katonaszágnál állást, esetleg földműves iskolás, nőiön. Ajánlatok „Megbízható” címen az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4457

SUCHE ein deutsches fräulein zu zwei Kindern. Adresse in der Administration Aradi Közlöny. 10254

Lakás.

BUTOROZOTT szobát külön bejáratú, esetleg konyhaszántalattal keres augusztus 10-re egyedülálló uriaszony. Ajánlatokat „Egyedülálló” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4440

KERESÜNK két szobás irodát, esetleg berendezve a főúton. Cím Rudolf Mosse Arad „Iroda” jellegre. 10254

Vétel és eladás.

RUDNAY GYULA képek, valódi és helyben készített perzsaszőnyegek, vitrin, Biedermayer szalon, antik álló órák, 7 fiókos szekrény, régi varróasztal, különböző szalonnák, komplett háló és uri szoba-berendezés, leányiszoba, rézgye és éjjeli szekrény, scheslon, scheslon terítő, nagy Singer gépek, irodai és női íróasztalok, vásák, márvány íróasztal, garnitúrák, fotelok, gyermekágy, festmények, hintaszék, függönyök, dísz tárgyak, tükrök, asztalterítők, virágállványok, szép asztalok, gyermekkosci stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. e., jobb. 1000

EZUSTÓT, antik butort magas árkban vesznek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermayer garnitúra restaurálva 18.000 lej. Salon Artistique Arad. 2601

ZONGORA eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4446

CSEPLŐGARNITURA, eladó 10-es cseplőszekrény 1500 m/m dobtal, hozzávaló 10-es huzatos kazánnal. Az egész garnitúra teljesen jó állapotban, aug. 1-ig üzemben megtekinthető, vétel esetén azonnal átvehető. Szentiványi és Deák Tinca (Tenke). 4439

SERTÉSKANOKAT, legelőrendű fajtisza mangolica, köztanyasztásra ajánl: Háromgy gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. sz. 4441

EGY szép nyolc hónapos him orosz spitz eladó. Arad, Bul. Regale Ferdinand 24-26. sz. a. 4449

ELŐNYÖSEN értékesíthető eladni szándékoltt butorait, szőnyegait, háztartási cikkeket, antik tárgyait stb., ha eljuttatja sürgősen Arad, Str. Consistorului 12. (vált Batthyány-ucca, I. em., jobb. e'd.) alá.

EGYSZOBÁ butor, részben vagy egészben, eladó. Cím Arad, Str. Iosif Vulcan 8. (Kazinczy-u.) 4468

SZALAGFÜRESZ gép villanymotorral eladó. Arad, Piata Luptei 17. (Szentpé-terter.) 4591

ZONGORA kitűnő, rövid, keresztburos eladó. Arad, Str. Pompiliu (Kasza-ucca.) 21. szám. 4418

Mintavásár tiz nap a'att

Gyapju férfi öltöny ...	Lei 1400
Gyapju fiu öltöny ...	1000
Vászon öltöny, kitűnő mosó ...	1180
Gummi kabát ...	900
Fregoli raglán I-a minőség ...	1980

Ezen árak csak a mintavásár II tartamára érvényesek II

MUZSAY-nál
Aradon, a színházzal szemben.

Varrógépkereskedők figyelmébe!

Keresse fel Schweitzer Henrik budapesti varrógépnagykereskedő romániai képviselőjét

ENGEL GYULA CÉGET ARAD,
4836 Strada Col. Paulian 1 (a vasut közelében.)

Öltönyöket ... 1650
Raglánokat ... 2000
Gummi kabátokat... 960
lejes árakban árusít:
SZANTO & KOMLOS.
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkirakataink megtekintését!

Ingatlan.

KÉT HÁZ szép nagy telekkel, két uccára, eladó. Arad, Strada Oltuz 3. sz. (Illés-ucca). 4442

Uszletek.

KÉT SZÉP üzlethelyiség raktárral azonnal kiadó. Ortutay-palota Arad, Str. Eminescu 30. 4170

EGY jömeneteli csokor fűszer-üzlet piacon, komplett berendezéssel, okoson eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4435

TIZENÖT m. hosszú, világos, száraz pince, műhely vagy raktárnak azonnal kiadó. Arad, Strada T. Vladimirescu 5. (Dobó-ucca), asztalos-műhely. 4438

UCCAI kétrészes pincehelyiség kiadó Arad, Str. Marasesti- és Consistorului sarkán, Rosenberg házában. 4447

EGY jóforgalmu bogár-műhely iparendelőlyivel kiadó, azonnal átvehető. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4461

Oktatás.

SPRACHTICH perfekte deutsche Redetübung, Brief-Konzipierung, auch allgemeine Litteratur — Kunst — und Kulturgeschichte wird mit bewährter ungenzwungen Methode unterrichtet. Ungarische Lectionen an Deutsche. Nur für schon orientirte Damen und Herrn, einzeln oder in Kleiner Gruppe. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 4448

Különféle.

ELVRSZETT fekete bőrriktül. Megtaláló jutalom ellenében adja le Arad, Calea Aurel Vlaicu 86. sz. alá. 4440

MACULATURA PAPIR 5 ligros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Köszolja meg! és csak azután terjessze a hírt, hogy a legjobb helyi berek Babucz Lajos „Mókus” vendéglőjében Aradon, Calea Saguna és Numa Pompiliu (Varjassy Lajos- és Kasza-ucca) sarok, kaphatók. 3559

Fogászat!

Foghuzás: (injekciósz érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej.
Fehár fogak kaucsukra 4807 drb. 40-50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLED.
Vizsg. fogászóné, Arad, B. Rsg. Ferd. 14. József fogó-ut.)

Mintavásár alkalmából

6 személyes karisbadi porcellán étkező készlet ...	890 lej
6 szem. karisbadi tea készlet ...	280 lej
6 személyes Mocca készlet ...	320 lej
6 személyes díszes uzsona készlet	150 lej
Díszes mozdó ...	400 lej

Rosenthal porcellán, 4316
Belga kristály üvegszervizek,
Legdivatosabb villanyluszterek
legolcsóbban és legnagyobb választékban kaphatók egyedül
HAJEK üvegüzletében
Arad, str. Mejianu (Forray-u.) 7.

Mindennemü TŰZIFA

vaggontételben,

kalapácsnyelnek való szarfarud, faragott állványoztat legolcsóbban

László Testv. és Társa
fekereskedőknek ARAD, Str. Alexandri (Salacz-ucca) 5. sz. szobától be. 4455

Verseny tárgyalási hirdetmény

Arad-gáji szerb egyház verseny tárgyalást hirdet egy tánc terem építésére, az ajánlatok augusztus hó 9-én d. u. 3 órakor a szerb egyház elnökénél zárt borítékban adandó be, a később beérkezett és szóbeli ajánlatok figyelembe nem veendő.

A feltételek ugyszintén a terv és munka kiírások a szerb egyház elnökénél tekinthetők meg.

Óvadékképen az ajánlatok beszege után 5 százalék készpénz vagy annak megfelelő érték helyezendő le.

Arad, 1925. augusztus hó 1-én. 4369

Legolcsóbb és legedesebb meg-
lepetést szerezni hozzátartozói-
nak, ha a mintavásárról

cukorkát vagy csokoládét visz haza **Gábortól**

Detail eladás: Arad, Str. Alexandri (Salacz-u.) I. Mintavásár területén 632. sz. sátor. Gyártalop Str. Guza Veda 1.

Utlevelvizumozás Olcsó! Gyors! Pontos! Naponta futárral! **PICHLER** papírtüzet.
Megbízások **Künstler-vizum iroda** **LÖBL** hírlapiroda.
(Dácia szállóval szemben.) Arad, Bul. Reg. Maria 22. Telefon szám: 669. **Weinberger** cipőtüzet

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatalos: Aradi nyomdávalal.